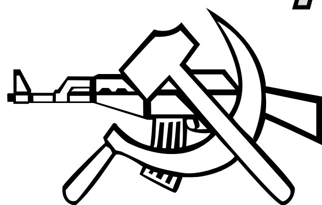

ANG Bayan

PAHAYAGAN NG PARTIDO KOMUNISTA NG PILIPINAS
PINAPATNUBAYAN NG
MARXISMO-LENINISMO-MAOISMO

Tomo XXIX Bilang 6 | Edisyong Pilipino | Nobyembre-Disyembre 1999

EDITORYAL

Batiin ang ika-21 siglo at ang bagong milenyo nang may kapasyahang paigtingin ang rebolusyon

Hinalaw mula sa pahayag* ni Armando Liwanag, Tagapangulo Komite Sentral Partido Komunista ng Pilipinas Disyembre 26, 1999

Sa pagdiriwang ng ika-31 anibersaryo ng muling pagtatatag ng Partido Komunista ng Pilipinas sa gabay ng teoryang Marxista-Leninista-Maoista, binabati natin ang ika-21 siglo at ang bagong milenyo nang may kapasyahang paigtingin ang demokratikong rebolusyon ng bayan sa pamumuno ng proletaryado.

Determinado tayong lubusin ang rebolusyonaryong pakikibaka para sa pambansang kalayaan at demokrasya na nagsimula mahigit na isang siglo na ang

sundan sa pahina 2

Samantalahin ang krisis sa paghahari ng reaksyunaryong rehimeng Estrada

Mabilis na lumulubha ang krisis ng naghaharing sistemang pampulitika at rumurupok ang paghahari ng reaksyunaryong rehimeng Estrada. Ipinatutupad ni Estrada ang sagad-sagarang mga makadayuhan at mapanupil na patakarang nagpapalalim sa sarili nitong paglilibingang hukay. Nagiging ibayong malinaw ang posibilidad na, katulad ni Marcos, maibabagsak si Estrada mula sa kanyang pedestal sa Malakanyang dulot ng masisidhing hidwaan ng mga reaksyunaryo, ng malawakang pag-aalsa ng mamamayan at ng walang-humpay na mga armadong bigwas ng Bagong Hukbong Bayan at Moro Islamic Liberation Front.

Ang paglala ng krisis ng naghaharing sistema at ang tagibang na paghahari ng pangkating Estrada ay mabuting bagay na kailangang samantalahin ng Partido at rebolusyonaryong kilusan. Lalo nitong inilalantad ang kabulukan ng naghaharing mapang-aping sistema at nagbibigay-pagkakataong mabilis na magtipon ng lakas ang mga rebolusyonaryong pwersa at paigtingin ang mga pakikibakang armado at di armado.

sundan sa pahina 4

mula sa pahina 1

nakararaan. Buong kabayanihang nakipaglaban at nagtagumpay ang ating mga rebolusyonaryong ninuno laban sa kolonyalismong Kastila na naghari sa bansa nang mahigit tatlong siglo. Nagpatuloy sila sa paglaban sa agresyon ng imperyalismong US. Sa pagtataguyod ng rebolusyonaryong pamana, patuloy nating lalabanan ang imperyalismong US at ang mga papet nito kahit na abutin tayo ng isa pang siglo.

Sa sukatan ng kasaysayan, isang maikling panahon lamang ang isinusulong natin ngayong bagong demokratikong rebolusyon sa pamamagitan ng matagalang digmang bayan. Subalit handa tayong magpursige rito gaano pa man katagal upang makamit ang lubos na tagumpay. Tiwala tayo na sa loob ng unang mga dekada ng ika-21 siglo, maitatayo natin ang demokratikong republikang bayan at makatutuloy tayo sa sosyalistang rebolusyon.

Bahagi ng pandaigdigang rebolusyong proletaryo ang ating rebolusyonaryong pakikibaka. Nakikinabang tayo sa istorikong karanasan at kasalukuyang pakikibaka ng proletaryado at aping mamamayan ng daigdig. At nagpapasya tayong patuloy na mag-ambag ng lahat ng makakaya natin sa muling pagdaluyong at pagsulong ng pandaigdigang rebolusyong proletaryo laban sa imperyalismo at lahat ng reaksyon.

TIYAK NA SA MGA UNANG DEKADA NG SUSUNOD NA SIGLO, MAGKAKAROON NG PAGLALAGABLAB NG MGA DIGMANG BAYAN AT MALAWAK NA KILUSANG ANTI-IMPERYALISTA SA PANDAIGDIGANG SAKLAW NA HINDI PA NAKIKITA SA NAKARAAN.

Sa dekadang lilipas, ikinalugod ng mga imperyalista at mga reaksyunaryo ang pagbagsak ng mga rebisyunistang rehimen at maling inilarawan itong katapusan na ng sosyalistang adhikain. Subalit taun-taon, ang krisis ng pandaigdigang sistemang kapitalista at ng bagong kaguluhang pandaigdig ay ibayong lumalala. Walang ibang paraan upang makahulagpos ang mamamayan kundi sa pamamagitan ng armadong rebolusyon.

Talaga ngang ang rebisyunistang pagkakanulo sa sosyalismo ay nagpahintulot sa mga imperyalista at lahat ng reaksyunaryo na patindihin ang pang-aapi at pagsasamantala sa mamamayan sa ilalim ng islogan ng "malayang pamilihan". Subalit kasabay nito, nagbubunga ng rebolusyonaryong paglaban ang pagdurusa ng mamamayan. Nakasisiguro tayo na mas malalaking tagumpay ang makakamit ng proletaryado at aping mamamayan sa darating na siglo kaysa sa siglong lilipas na.

....

"Tulad ng itinuro nina Marx at Engels, ang kontradiksyon sa pagitan ng panlipunang katangian ng mga pwersa sa produksyon at ng pribadong katangian ng pag-angkin sa ilalim ng kapitalismo ay hindi kailanman mapagkakasundo. Itinuro pa rin sa atin ni Lenin na ang ganitong kontradiksyon ay tumatalas at ibayong nagiging marahas sa panahon ng imperyalismo. Kaya, ang lilipas na siglo ay kinatangian ng malalalang krisis pang-ekonomya at mga digmaan at siyang naging

NILALAMAN

PANAWAGAN

Ang Lupong Patnugot ng ***Ang Bayan*** ay nag-aanyaya sa mga mambabasa na mag-ambag sa pagpapahusay ng ating pahayagan sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga komentaryo at mungkahi, mga balita o mga rebolusyonaryong karanasan na maaaring ilathala sa ating pahayagan.

ANG BAYAN **SA INTERNET**

Ang pinakabagong isyu ng ***AB***, pati na lahat ng isyu mula 1999 ay makukuha sa *internet address* :

http://angbayan.cjb.net

Maaaring magpaabot ng mga sulat sa patnugutan ng ***AB*** sa pamamagitan ng *email address* na:

editors@angbayan.cjb.net

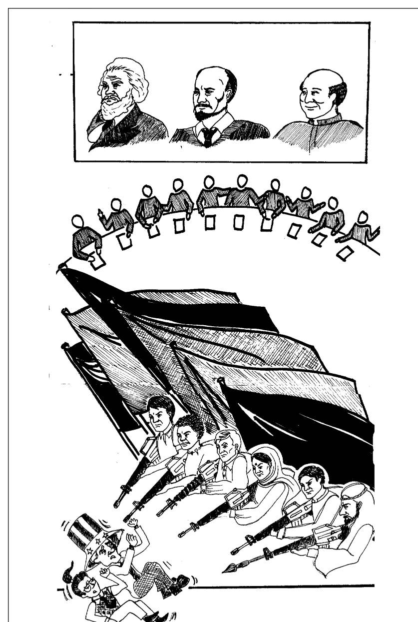
pinakamarahas sa kasaysayan ng sangkatauhan.

…

Habang nalalapit na ang paglipas ng ika-20 siglo, nakalatag na ang kundisyon para sa mga dakilang labanan sa pangkasaysayang tunggalian sa pagitan ng proletaryado at monopolyong burgesya. Ang kasalukuyang malalang krisis at malaking kaguluhan sa pandaigdigang sistemang kapitalista ay simula ng mga dakilang pag-aalsa at panlipunang rebolusyon sa ika-21 siglo.

….

Sa diwa ng proletaryong internasyunalismo at malawakang anti-imperyalistang pakikipagkapatiran, pinamumunuan at isinusulong ng Partido Komunista ng Pilipinas ang rebolusyong Pilipino. Dapat magkaisa ang mga manggagawa at aping mamamayan upang ibagsak ang imperyalismo at lahat ng reaksyon at kamtin ang pambansa at panlipunang paglaya.

Pinatunayan ng kasaysayan na ang sosyalismo ay maaaring sunud-sunod na itatag at itayo sa iba't ibang bansa. Subalit upang makamtan ang pinakalayuning komunismo, kailangan munang gapiin ng rebolusyonaryong proletaryado at mamamayan ang imperyalismo sa pandaigdigang saklaw. Bago ang pandaigdigang tagumpay na ito, kailangan ding bakahin ng naghaharing proletaryado at mamamayan sa mga sosyalistang bansa ang rebisyunismo, hadlangan ang muling panunumbalik ng kapitalismo at ibayong konsolidahin ang sosyalismo.

Nagpapatuloy ang panahon ng imperyalismo at proletaryong rebolusyon. Nangangailangan ng isang buong pangkasaysayang panahon upang isagawa ang pandaigdigang paggapi sa imperyalismo at, sa gayon, ang pandaigdigang tagumpay ng sosyalismo. Lahat ng tunay na komunista, mula isang salinlahi hanggang sa susunod pa ay handang maglunsad ng rebolusyonaryong pakikibaka kahit anong haba ng panahon upang makamit ang tagumpay ng sosyalismo sa iba't ibang bansa hanggang makamtan ang pinakalayuning komunismo.

Tiyak na sa mga unang dekada ng susunod na siglo, magkakaroon ng paglalagablab ng mga digmang bayan at malawak na kilusang anti-imperyalista sa pandaigdigang saklaw na hindi pa nakikita sa nakaraan. Tiyak ang muling pagsulong ng mga sosyalista at anti-imperyalistang kilusan. Magkakaroon ng malalaking labanan sa pangkasaysayang tunggalian sa pagitan ng proletaryado at mamamayan ng daigdig sa isang panig at imperyalismo at reaksyon sa kabila. Upang bigyang-diin, inuulit natin na magkakaroon ng di hamak na mas malalaking rebolusyonaryong tagumpay sa ika-21 siglo kaysa sa siglong lilipas.

Optimistiko ang lahat ng tunay na komunista na sa muling pagtatatag ng proletaryado at mamamayan ng mga lipunang sosyalista sa susunod na siglo, mailalapat nila nang husto ang mga aral na kanilang natutuhan mula sa aktwal na pagpapanumbalik ng mga rebisyunista sa kapitalismo at mula sa mga subok nang turo ni Kasamang Mao hinggil sa pangangailangan ng serye ng mga rebolusyon sa kultura sa ilalim ng diktadura ng proletaryado upang bakahin ang rebisyunismo, hadlangan ang panunumbalik ng kapitalismo at patatagin ang sosyalismo hanggang sa ang pandaigdigang pagkagapi sa imperyalismo ay tumungo sa katuparan ng komunismo. AB

** Ito ay bahagi ng pahayag na tumatalakay sa patuloy na lumalalang krisis ng pandaigdigang sistemang kapitalista at bumabaybay ng mga tagumpay ng rebolusyonaryong kilusan at nagsasaad ng mga tungkulin kaugnay sa ibayo pang pagsulong ng rebolusyon.*

*Ilalabas ng **Ang Bayan** ang buong pahayag bilang isang espesyal na isyu nito para sa Disyembre26.*

mula sa pahina 1

Patuloy na nahihiwalay ang rehimeng Estrada sa malawak na mamamayan dulot ng todo-larga nitong pagsasakatuparan ng mga patakarang anti-mamamayan at antinasyunal. Mabilis na nalantad ang kahungkagan ng islogang "maka-mahirap" ni Estrada matapos niyang ipamalas ang sagarang pagkapapet at pagkapasista. Masugid na ipinatutupad ni Estrada ang dikta ng IMF-WB-WTO tungo sa lubusang pagbubukas ng bansa sa pamumuhunan at pagtatambak ng mga produktong dayuhan; at sa ibayong paglala ng katayuang malapyudal at paglalim ng krisis sa lokal na ekonomya.

Garapalang ipinaggigiitan ni Estrada na kailangang isubasta ang pambansang patrimonya upang mabuhay sa panahon ng tinatawag na globalisasyon. Kung kaya't nagmamatigas siyang baguhin ang konstitusyon upang palalain pa ito at bigyan ang mga dayuhan ng buong karapatan na dambungin ang likas-yaman ng bansa at magmay-ari ng lahat ng tipo ng negosyo, kabilang na ang mga *public utility* (tulad sa tubig, kuryente at transportasyon), mga bangko, pagtitingi, mga paaralan, masmidya at *advertising*.

Dumaranas ang Pilipinas ngayon ng mas malalang krisis sa ekonomya bunga ng todo-largang pagsasakatuparan ng liberalisasyon simula noong dekada '90. Gayunpaman, at sa kabila ng lumalawak na kritisismo sa liberalisasyon kahit ng mga reaksyunaryong estado sa mga bansang malakolonya, lalo pang nauulol si Estrada na lubusang ibuyangyang ang Pilipinas sa pandarambong ng mga dayuhang malaking kapitalista.

Sa pagmamatigas niyang baguhin ang konstitusyon ng 1987 at ipatupad ang mga batas at patakarang maka-imperyalista, pinaglalagablab ni Estrada ang diwang makabayan ng malawak na mamamayan at pinagtitibay ang kapasyahang labanan ang pagkapapet ng reaksyunaryong gubyerno. Sa pamamagitan ng walang kaabug-abog na pagkatuta ni Estrada, higit na nagiging malinaw sa mamamayan na ang kanilang kahirapan at pagdurusa ay direktang nakakawing sa paghahari ng mga dayuhang malaking kapitalista sa Pilipinas.

Bangkarote ang gubyernong Estrada. Sa desperadong pagtatangka umanong buhayin ang ekonomya, nalubog ito sa mahigit P100 bilyong depisito sa badyet. Halos ubos na ang mga pampublikong ari-ariang maaaring ibenta, bagsak ang kuleksyon ng buwis at inalis na ang mga taripa alinsunod sa liberalisasyon. Dagdag dito, mas malaking bahagi ng badyet ng gubyerno ang nilulustay sa di produktibong pagbabayad-utang at sa pagpapabundat sa halimaw na pwersang militar.

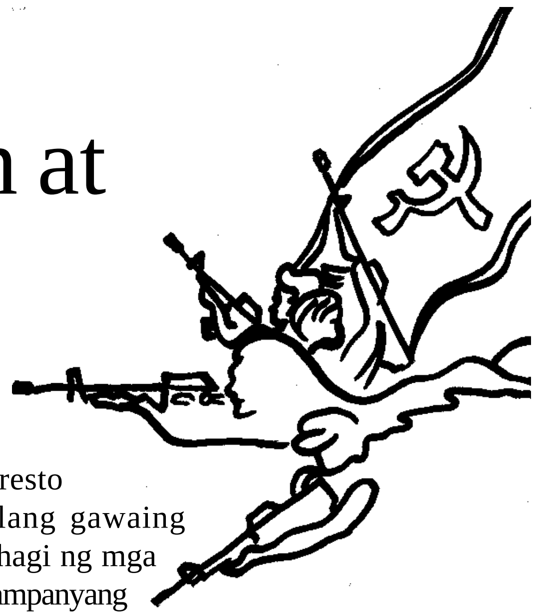
Hayagang nagtutunggalian ang tanggapan ng presidente, ng Kongreso at ng iba pang mga kawanihan at lokal na upisyal sa karerang makapagbulsa ng pinakamalaking bahagi ng nasasaid na pondo. Ang tunggaliang ito ay umabot na rin sa loob mismo ng kampo ni Estrada sa pagitan ng pinakamalalapit nitong alipures kaugnay ng usapin ng pagkontrol sa pinakamalaking mga pondo at kontrata. Bunga ng pag-uunahang ito ng mga reaksyunaryong pulitiko, lalong nagiging batbat ang burukrasyang sibil at militar ng korupsyon at krimen. Pinagkakaitan nila ang publiko ng nararapat na serbisyo, at mas masahol pa, ay ibinubulsa nila ang kabang-yaman at inilalagak ito sa kanilang mga iligal na operasyon.

Sa desperasyong pangalagaan ang poder nito, ikinakasa ni Estrada ang buong pasistang makinarya upang supilin ang paglaban ng mamamayan at kahit ng mga reaksyunaryong kalaban niya sa pulitika. Ginagamit ng reaksyunaryong gubyerno ang tinaguriang kampanyang antikrimen upang ibayong palakasin ang Philippine National Police (PNP) at Armed Forces of the Philippines, laluna sa pagsasagawa ng digmang kontra-rebolusyonaryo sa kanayunan at ng paniniktik at iba pang mapanupil na hakbangin laban sa ligal na demokratikong kilusan sa kalunsuran. Nakaugnay dito ang pagtatalaga ni Estrada sa pusakal na pasistang si Hen. Panfilo Lacson bilang hepe ng PNP.

Ang pagpapalakas ng pasistang makinarya at pagigting ng pasismo ay direktang nakaugnay sa papasidhing pagsasamantala ng mga imperyalista at ng naghaharing reaksyunaryong pangkat. Tugon ito ng reaksyunaryong gubyerno sa mga bigwas na dinaranas nito mula sa lumalawak na oposisyon ng mga karibal na reaksyunaryong pulitiko, sa militanteng mga protesta at pakikibaka ng masang anakpawis laban sa mga patakarang anti-mamamayan at makadayuhan at sa paparaming mga taktikal na opensiba ng BHB.

Sa iba't ibang okasyon sa nakaraang taon, ipinamalas ng mga reaksyunaryong karibal ni Estrada na may

Hinggil sa mga batayan at espesyal na taktikal na opensiba

Pagpaparusa sa Keangnam Construction Co. sa Mulanay, Quezon noong Oktubre. Pagdakip kay Maj. Noel Buan, hepe sa paniktik ng Southern Luzon Command, noong Hulyo. Pagdakip kina Brig. Gen. Victor Obillo sa Lunsod ng Davao at Chief Insp. Roberto Bernal sa Bacun, Sorsogon noong Pebrero. Pagdakip din kay Sgt. Wivino Demol, isang operatiba sa paniktik, sa Rizal noong Enero 1998.

Ilan lamang ito sa matitingkad na espesyal na taktikal na opensibang inilunsad kamakailan ng Bagong Hukbong Bayan (BHB).

Pinarusahan ang Keangnam Construction Co., isang kumpanyang Koreano, sa di nito pagrespeto sa mga patakaran at batas ng demokratikong gubyernong bayan hinggil sa pagbubuwis. Samantala, sina Major Buan, Heneral Obillo, Chief Inspector Bernal at Sarhento Demol ay inaresto dahil sa kanilang gawaing paniktik na bahagi ng mga mapanupil na kampanyang militar ng reaksyunaryong gubyerno laban sa mamamayan at rebolusyonaryong kilusan.

Bukod sa mga nabanggit, noong Hunyo 1998 ay naglabas ng direktiba sa BHB ang Komite Sentral ng Partido Komunista ng Pilipinas na bumuo ng mga espesyal na yunit upang arestuhin ang mga kamag-anak ng yumaong diktador na si Marcos (laluna sina Imelda Marcos at Ferdinand Marcos Jr.) sampu ng kanilang mga alipures upang iharap ang mga ito sa hukumang bayan at papanagutin sa kanilang mga kasalanan sa mamamayan.

Ang mga espesyal na taktikal na opensiba ay mga operasyong pangkombat na maaaring isagawa ng mga ►

◄ kakayahan silang magtipon ng rekurso at maglunsad ng mga demonstrasyon sa lansangan. Malawakan itong sinuportahan ng mamamayan, laluna ng petiburgesyang lunsod, sapagkat itinaguyod nito ang mga demokratikong paninindigan laban sa panunumbalik ng mga Marcos, paninikil sa karapatan sa pamamahayag at sa balak na pagbabago sa konstitusyon ng 1987.

Patuloy na tumataas ang antas ng protesta at mga pakikibakang masa sa kalunsuran, laluna ng mga manggagawang lumalaban upang kamtin ang nararapat na pagtaas sa tinatanggap na sahod. Tampok din ang mga paglaban ng mga kawani ng gubyerno, mga guro sa mga pampublikong paaralan at iba pang mga aping sektor na binabayo ng krisis at mga patakarang lalong nagpapabigat sa mabigat na nilang mga pasanin.

Bunga ng tagumpay ng Ikalawang Dakilang Kilusang Pagwawasto, may kakayahan ngayon ang BHB na maglunsad ng paparami at papalaking mga taktikal na opensiba sa buong bansa alinsunod sa kakayahang militar ng BHB at sa papalalim na suportang masa na tinatamasa ng rebolusyonaryong kilusan sa kanayunan. Ang mga armadong opensibang ito ang nagdudulot ng pinakamabigat na bigwas sa reaksyunaryong gubyerno, humihigop ng malaking rekurso nito sa pagpapalakas ng makinaryang militar, bumabasag sa ilusyon ng demokrasyang sibil at nagbibigay-inspirasyon at tapang sa mamamayang Pilipino na lumaban.

Ang paglaban ng rebolusyonaryong kilusan sa rehimeng US-Estrada ay bahagi ng pangmatagalang pakikibaka upang ibagsak ang naghaharing sistema. Ang krisis nito sa pulitika ay sasamantalahin ng PKP upang agresibong palawakin ang kasapian ng Partido, ibayong palakasin ang armadong rebolusyonaryong kilusan at patatagin ang pambansa-demokratikong pagkakaisa ng mamamayang Pilipino. Pinatatatag ng Partido ang rebolusyonaryong integridad at inisyatiba nito upang epektibo nitong mabuo ang pagkakaisa ng o makiisa sa iba't ibang mga pwersa upang patalsikin ang naghaharing reaksyunaryong pangkating Estrada o pwersahin itong magbitiw sa poder. AB

yunit komando o mga armadong partisanong lunsod ng BHB sa mga lugar na nasa labas ng saklaw ng mga larangang gerilya. Maaaring abutin ng mga opensibang ito ang kalunsuran, mga sistema sa transportasyon at suplay ng kaaway at ang kanyang mismong likuran *(rear)*.

Layunin ng paglulunsad ng mga espesyal na taktikal na opensiba na:

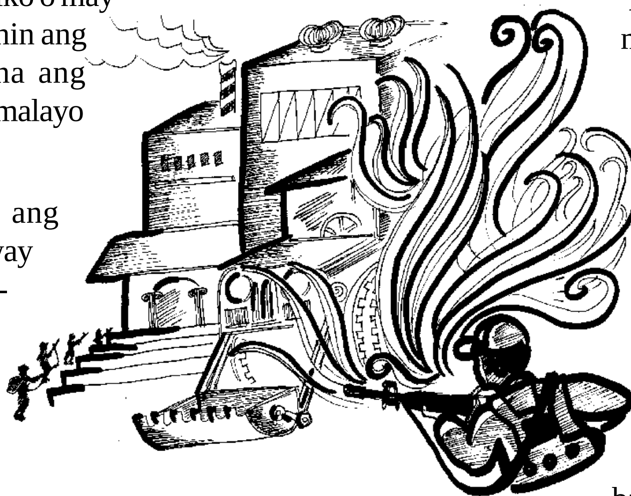
• bigwasan sa tuwi-tuwina ang ulo ng kaaway, ipitin ang kanyang mga pwersa sa kalunsuran at mga estratehikong kampuhan, samsamin ang armas at manabotahe ng mga pasilidad na mahalaga sa kanyang paglulunsad ng mga mapanupil na kampanyang militar, maglunsad ng pambansang propaganda sa pamamagitan ng mga opensibang dramatiko o may malaking *impact* at kontrahin ang propaganda ng kaaway na ang hukbong bayan ay lubhang malayo at lumiliit na;

• targetin at parusahan ang pinakapusakal na mga kaaway ng rebolusyon, tulad ng pinakamalalaking mangungurakot, pinakamasahol na tagapaglabag sa mga karapatang-tao, mga taksil na aktibong nagsisilbi sa kaaway at iba pang masasamang elemento na may utang na dugo upang sa gayo'y maligalig silang lahat, makapaglustay sila ng rekurso para sa kanilang proteksyon at paligiran nila ang kanilang mga sarili ng mga armadong badigard na siya lalong magbibigay-matwid sa armadong pananalakay;

• maglunsad ng pagkilos na magsisilbing halimbawa laban sa mga susing pasilidad at operasyon ng mga dayuhang monopolyong kapitalista, malalaking kumprador at malalaking panginoong maylupa na tumatangging makipagnegosasyon sa mga kinatawan ng demokratikong gubyerno ng mamamayan hinggil sa matitingkad na usapin at marahas na tumututol sa mga rebolusyonaryong patakaran at batas hinggil sa mga empresa, reporma sa lupa at pagbubuwis;

• pigilan ang pinakareaksyunaryong mga pulitiko at mandarambong na magpakita sa publiko at manlinlang sa mamamayan tuwing may reaksyunaryong eleksyon at iba pang pampulitikang aktibidad at sa gayo'y kontrahin ang layunin ng kaaway na lumikha ng ilusyon na umiiral ang demokrasya, at palalain ang kanyang kawalang-kakayahang maghari sa dating paraan.

• ipagbigay-alam sa lahat na ang hukbong bayan ay may pangmatagalang kakayahan at hindi maaaring salakayin ng kaaway ang mamamayan sa kanayunan at kalunsuran nang walang kaparusahan.

Ayon sa kalakaran, ang mga yunit gerilya ng BHB ay naglalaan ng 90% ng kanilang panahon at pagsisikap sa gawaing masa at 10% sa mga taktikal na opensiba. Pinalalawak at kinokonsolida ng BHB ang baseng masa sa mga larangang gerilya upang sumulong nang paalun-alon. Sa batayan ng papalawak at papalapad na baseng masa, maaaring maglunsad ang hukbong bayan ng papatinding pakikidigmang gerilya sa papalawak na saklaw sa kanayunan.

Gayundin, 90% ng mga taktikal na opensibang inilulunsad ng BHB ay mga batayang taktikal na opensiba, samantalang 10% ang espesyal.

Hindi mekanikal na ipinatutupad ang mga hatiang ito; bagkus ay binibigyang-diin kung alin ang prinsipal sa pagitan ng gawaing masa at operasyong pangkombat at sa pagitan ng mga batayang taktikal na opensiba at yaong mga espesyal.

Gayunpaman, kung lilimitahan lamang ng BHB ang sarili nito sa paglulunsad ng mga batayang taktikal na opensiba sa kanayunan, maaaring maging kampante ang kaaway na lubos ang kaligtasan ng kanyang likuran at makapagtatalaga ito ng mas maraming pwersa sa mga larangang gerilya sa kanayunan. Nararapat, kung gayon, na salakayin ang kaaway sa mismong lugar na kanyang ►

Ang unos ng paglaban sa globalisasyon

Puu-puong libong mamamayan sa buong mundo ang nagprotesta kasabay ng pagpupulong ng World Trade Organization (WTO) noong Disyembre 1 sa Seattle, Washington sa United States. Niyanig ng protesta ang Seattle, ang London sa United Kingdom at ang iba't ibang mga sentrong lunsod sa Europa, Amerika Latina at Asya kabilang na ang Maynila. Ang mga nagpuprotesta ay sinalubong ng kamay na bakal ng mga reaksyunaryo sa desperasyong itaguyod at ipagtanggol ang "globalisasyon" at pangalagaan ang interes ng malaking monopolyong kapital.

Kapugay-pugay ang ipinamalas na tapang at militansya ng mga nagprotesta laluna ang mga manggagawa at mamamayang Amerikano at ang anti-WTO na delegasyong internasyunal na tumindig sa harap ng panunupil ng mga National Guards ng US sa Seattle. Sa kabila ng todong paggamit ng tirgas, *pepper spray*, armalayt at *rubber bullets* upang supilin ang protesta, di nabuwag ang hanay ng nagngangalit na mamamayan at sa halip ay lalong nag -ipon ng lakas sa protestang nagtagal ng apat na araw.

Tanda ng nag-aalimpuyong galit sa iba't ibang panig ng daigdig ang mga protestang ito laban sa "globalisasyon". Nasa gulugod nitong protestang anti-"globalisasyon" at anti-WTO ang mga manggagawa sa mga bansang industriyal at ang mga anakpawis ng mga bansa ng Ikatlong Daigdig na pawang biktima ng mga patakaran ng mababang sahod, liberalisasyon, kumbersyon ng mga lupain, pribatisasyon at iba pang kaakibat ng "globalisasyon". Kabilang din sa hanay ng mga lumalaban sa WTO at "globalisasyon" ang iba't ibang mga panggitnang pwersa at grupong petiburges na tumutuligsa sa pagyurak sa edukasyon, kapaligiran, karapatang-tao at iba pang mga lehitimong interes.

Ang nagpapatuloy na kampanya ng malalaking monopolyong kapitalista na alisin ang lahat ng restriksyon para mabigyan ng buong laya ang kanilang mga operasyon laluna sa mga bansang malakolonyal ay patuloy na lumilikha ng mga kundisyong nakapananalasa sa mga anakpawis. Mabilis na nalalantad ang kahungkagan ng ipinagmamalaking "pag-unlad" na idudulot ng "globalisasyon". Mabilis ding napupukaw ang mamamayan sa buong mundo na tumindig at labanan ang liberalisasyon, pribatisasyon, deregulasyon at denasyunalisasyon at ang mga kaakibat na patakarang nagpapahirap at nang-aapi sa kanila.

Mataba ang lupa upang mabilis na umusbong muli at sumulong ang militanteng kilusang anti-imperyalista sa buong daigdig. Tungkulin ng proletaryado na tipunin dito ang pinakamalawak na hanay ng mamamayan at magsilbing gulugod at gabay nito. AB

◄ pinanggagalingan at gawin ito sa tuwi-tuwina o tuwing kakayahin at kinakailangan.

Subalit sa pagsasagawa ng mga espesyal na taktikal na opensiba, dapat tiyaking hindi nalalabag ang estratehikong linya ng matagalang digmang bayan. Dapat maglunsad ng mga espesyal na taktikal na opensiba sa paraan at sa dalas na hindi makapagpapabago sa ligal at depensibong katangian ng pakikibakang masa sa kalunsuran at di makasasagka sa pagpapabwelo ng mga ligal na demokratikong pwersa sa kanilang mga ligal na anyo ng pakikibaka.

Lalong nagiging imposible para sa kaaway na maghari sa dating paraan dala ng lumalalang krisis pang-ekonomya at pampulitika ng naghaharing sistema. Tiyak na ibayong lalala ang kawalang-kakayahan nitong maghari sa dating paraan dahil sa mga espesyal na taktikal na opensiba ng hukbong bayan. AB

Ang lumalawak na imperyo ni Lucio Tan

Sa pamamagitan ng proteksyon at mga paborableng patakaran ng reaksyunaryong rehimeng Estrada, ibayong lumalawak ang puupuong bilyong pisong imperyong negosyo ni Lucio Tan.

Todo-larga ang paggamit ni Estrada sa burukratikong kapangyarihan at impluwensya upang bigyang-pabor at -pribilehiyo si Lucio Tan. Bukod sa pakinabang ni Tan sa pagbabasura sa kanyang kaso ng di pagbabayad ng P25 bilyong halaga ng buwis, sa todo-todong suportang ibinibigay ng reaksyunaryong gubyerno sa operasyon ng pag-aari niyang Philippine Airlines (PAL) at sa pagsakmal niya sa Philippine National Bank (PNB) nitong Disyembre, ngayon ay nagmamaniobra pa siya upang kalawitin ang National Steel Corporation (NSC).

Mula nang maupo sa poder, buung-buong sinuportahan ni Estrada si Lucio Tan upang maisalba ang huli sa pagkabangkrap ng PAL. Sa udyok ni Estrada, pinangasiwaan ng Securities and Exchange Commission (SEC) ang pag-aayos ng 12-taong palugit sa pagbabayad sa $2.24 bilyong utang ng PAL upang maibsan ang mga problema sa pinansya at mapigil ang pagsasara ng korporasyong pag-aari ni Tan. Sa kabila ng pagtutol ng ilang bangko, pinagtibay ng SEC ang pananatili ni Tan bilang tagapangulo at pangunahing pinunong tagapagpaganap ng PAL .

Bilang pabor kay Tan, na dagdag namang pahirap sa mga migrante at iba pang pasaherong Pilipino na tatamaan ng mas mataas na pasahe, itinutulak ng gubyernong Estrada sa pamamagitan ng Civil Aeronautics Board (CAB) at Department of Foreign Affairs ang pagrepaso at pagrebisa ng mga kasunduan sa himpapawid upang bawasan ang kinakargang pasahero ng ibang mga kumpanyang lumilipad sa rutang Maynila patungo o mula sa US, Korea, Hong Kong, Taiwan at Singapore. Nitong Oktubre, iniutos ng gubyerno ang pagbabawas ng 6,500 mula 9,600 pasaherong kinakarga ng China Airlines at Eva Airways sa rutang Pilipinas-Taiwan. Iniatras ang kautusan matapos magulantang ang gubyernong Estrada sa tuluyang pagputol ng Taiwan sa ugnayang panghimpapawid ng dalawang bansa at pagbantang paalisin ang libu-libong migranteng Pilipino na naghahanapbuhay sa Taiwan.

Pinangunahan din mismo ni Estrada ang paninindak at panunupil sa mga manggagawa ng PAL na nagwelga laban sa malawakang pagpapatalsik at kontraktwalisasyon at kaswalisasyong ipinatupad ni Tan. Sa pakikipagsabwatan ng ilang dilaw na pinuno ng unyon na nasa impluwensya ng mga rebisyunista at oportunistang Bukluran ng Manggagawang Pilipino (BMP)—naipilit sa mga manggagawa ang kasunduang nagbabawal ng welga at nagsususpindi ng anumang negosasyon sa Collective Bargaining Agreement (CBA) sa loob ng 10 taon, kapalit diumano ng *stocks* na nagkakahalaga ng P60,000 para sa bawat manggagawa.

Alinsunod sa kanyang pangako kay Tan na hindi niya "bibigyang-layaw" ang mga manggagawa, ilang ulit na tinakot ni Estrada ang mga nagwelgang manggagawa ng PAL. Noong Hunyo, ipinatawag ni Estrada sa

Malakanyang ang mga pinuno ng mga unyon sa PAL upang sindakin sila na tanggapin ang mga patakaran ni Tan kaugnay ng moratoryum sa welga at suspensyon ng CBA. Lagpas pa rito, idineklara ng korte na iligal ang welga ng Hunyo 1998. Nagbigay ito ng buong laya kay Tan na sipain ang mahigit 7,000 manggagawa mula sa PAL.

Sa pakikipagsabwatan ni Tan sa CAB at Air Transportation Office (ATO), inipit ang aplikasyon para sa operasyong internasyunal ng Air Philippines na pag-aari ni William Gatchalian upang pilitin si Gatchalian na ibenta kay Tan ang 50% ng kanyang kumpanya. Naisakatuparan ito nitong Nobyembre.

Pinagtibay ni Tan ang kontrol niya sa PNB nitong Disyembre 8 matapos niyang maibulsa ang 35% ng *stocks* nito at ihalal ang sarili at kanyang mga kasapakat sa Lupon ng mga Direktor ng bangko.

Noon pang Oktubre ay sinimulan na ni Tan ang pag-iipon ng *stocks* ng PNB sa pamamagitan ng Luys Securities Co. Inc. at ng Mandarin Securities Co. Inc. Ang mga may-ari ng dalawang kumpanyang ito ay pawang kilalang malalapit na kasosyo ni Tan.

Sinisipat ni Tan na kontrolin ang absolutong mayoryang pag-aari ng PNB sa pamamagitan ng pagbili sa 35% *stocks* na nakatakdang ibenta ng gubyerno sa susunod na taon. Inihahanda rin ni Tan na pagsanibin ang PNB at ang pag-aari niyang Allied Bank upang buuin ang isa sa pinakamalaking bangko sa Pilipinas.

KINAMAL NI TAN ANG KANYANG IMPERYO SA NEGOSYO SA PAMAMAGITAN NG TULONG, PABOR, PROTEKSYON AT MGA PRIBILEHIYONG INILAAN SA KANYA NG MGA NAKARAANG BURUKRATANG KAPITALISTANG REHIMEN LALUNA NOONG PANAHON NG DIKTADURANG MARCOS.

Interesadung-interesado si Tan sa PNB pangunahin dahil layunin niyang kontrolin ang bangkong may pinakamalaking pinagkakautang ang PAL. Sa pamamagitan ng pagkontrol ni Tan sa PNB, magagawa niyang paluwagin ang mga patakaran sa pagbabayad ng utang ng PAL o kaya'y ipitin ang pagpapautang sa mga karibal na korporasyon. Ang pagkontrol ni Tan sa PNB ay naka-ugnay din sa iskema niyang sakmalin ang NSC.

Nitong Nobyembre ay nagsara ang NSC matapos pagkaitan ng palugit sa pagbabayad sa mga utang sa mga bangko, pangunahin ang PNB. Pero di tulad ng PAL, ang NSC ay pinabayaan ni Estrada na tumiklop dahil sa P15.4 bilyong utang na di mabayaran (na di hamak na mas maliit kumpara sa mahigit P80 bilyong utang ng PAL). Bago nito, ilang ulit na tinanggihan ng gubyerno ang kahilingan ng NSC na magpataw ng mga restriksyon sa pagtatambak ng murang mga sobrang produktong bakal mula sa Rusya. Bunga ng gayong kumpetisyon, naipit ang negosyo ng NSC. Hindi rin pinagkalooban ng mga insentibo ang NSC upang mapangibabawan nito ang suliranin sa mga di mabayarang utang.

Anim na bilyong piso sa P15.4 bilyong utang ng NSC ay hawak ng PNB. Upang mapasakamay ni Tan ang NSC, kinakailangan lamang na "patawarin" ng PNB ang pautang na ito kapalit ng *stocks* sa korporasyon *(debt to equity swap)*. Sa gayong paraan, mapapasakamay ni Tan ang malaking sosyo ng NSC na hindi na dumadaan sa pampublikong subasta.

Inihahanda ngayon ng reaksyunaryong gubyernong Estrada ang mga hakbang na aayuda sa plano ni Tan na sakmalin ang NSC. Kabilang dito ang pagsasakatuparan ng mas matataas na taripa sa importasyon ng mga produktong bakal upang hadlangan ang pagbaha ng murang bakal mula sa Rusya. Ito ang mismong patakarang hiniling ng dating mga namumuhunan sa NSC na ipinagkait ng gubyernong Estrada bago ipinag-utos ang pagsasara ng NSC. Inihahanda rin ni Estrada ang mga insentibo upang akitin ang mga dayuhang malalaking kapitalistang makakasosyo ni Tan sa NSC.

Si Lucio Tan ang isa sa mga pangunahing malaking kapitalistang kumprador sa Pilipinas.

Kabilang sa kanyang malalaking negosyo ang Allied Banking Corp., Oceanic Bank, Eastern Pacific Bank, Asia Brewery Inc., Tanduay Distillery, Fortune Tobacco Corp., Macroasia Corp. (*airline catering*), Century Park Sheraton Hotel, Charter House Hotels, Foremost Farms Inc. (babuyan) at Asian Pacific Equity Corporation (APEC na ngayo'y nakalista bilang Tanduay Holdings sa *stock market*). Sa masmidya, mayroong bahaging pag-aari si Tan sa ABS-CBN (3%) at

pinaniniwalaang may interes sa dyaryong ***Philippine Post***. Mayroon siyang mga ari-arian sa Hong Kong na kinabibilangan ng tatlong *residential tower* sa Queen's Garden (di bababa ang halaga sa $650 milyon); ang Eton Tower, isang 24-palapag na gusali sa Causeway Bay ($103 milyon noong 1993); isang *residential site* o subdibisyon sa Cox's Road ($132 milyon); at ang Dynamic Holdings na nagmamay-ari ng 30-palapag na Dynamic Cargo Center at mga lupa at gusali sa Shenzen at Guangzhou sa Tsina ($600 milyon).

Sa kabuuan, tinatayang mahigit sa $2 billion ang halaga ng mga pag-aari ni Tan at nag-iempleyo ng may 46,000 manggagawa.

Kinamal ni Tan ang kanyang imperyo sa negosyo sa pamamagitan ng tulong, pabor, proteksyon at mga pribilehiyong inilaan sa kanya ng mga nakaraang burukratang kapitalistang rehimen laluna noong panahon ng diktadurang Marcos. Isa siya sa mga pangunahing nagbibigay ng kontribusyon sa pondong pampulitika ng mga reaksyunaryong pulitiko katulad ng ilandaang milyong pisong kontribusyon niya sa kampanya ni Estrada noong 1998.

Sa ilalim ng pasistang diktadura lumago nang husto ang operasyong kumprador ni Tan. Nakinabang nang husto ang negosyo ni Tan sa mapaniil na paghaharing pasista. Kilalang *union-buster* si Tan noong panahon pa ng batas militar dahil sa pangwawasak ng mga unyon kabilang na ang unyon ng mga manggagawa sa Fortune Tobacco.

Nagpatuloy ang paglawak ng imperyo ni Tan sa ilalim ng rehimeng Aquino at Ramos. Sa kabila ng pagiging isa sa mga pinakamalaking alipures ng diktador na si Marcos, sa pangkalahatan ay nanatili sa kamay niya ang kanyang yamang kinamal sa ilalim ng batas militar.

Gustong palabasin ni Tan na siya ay inapi sa panahon ni Ramos. Ngunit katunayan, noong 1996, tumubo si Lucio Tan ng P2.315 bilyon nang ipagbili sa kanya ng gubyernong Ramos ang 463 milyong *shares of stock* ng PAL sa diskwentong 64%. Ang bawat isang *stock* ng PAL na nagkakahalagang P14 ay binili ni Tan sa halagang P5 lamang.

Ibayong lumalala ang kroni-ismo at mga operasyong burukratang kapitalista sa ilalim ng reaksyunaryong rehimeng Estrada. Tanda ng lalim ng krisis at ang ibinubunga nitong pag-uunahan ng malalaking burgesyang kumprador na kontrolin ang mga malaking negosyo, hawakan ang pondo ng gubyerno at mga bangko, mga kontrata sa obras publikas, ang kolonyal na kalakalan at pakikipagsosyo sa mga dayuhang monopolyo.

Si Lucio Tan ang isa sa pinakamalalaking kroni/padrino na nakinabang na sa mga hakbang ng gubyernong paborable sa kanilang interes. Kabilang din sa mga kroni/padrino ni Estrada si Eduardo Cojuangco Jr., ang pamilyang Marcos, William Gatchalian, Mark Jimenez, ang malalaking sindikato sa ismagling at iba pa.

Kapalit ng mga patakarang pabor sa kanilang interes pang-negosyo ay ang todo-todong pagsuporta ng mga kroni sa rehimeng Estrada. Kabilang dito ang pagbili ni Mark Jimenez sa ***Manila Times*** upang magsilbi ang dyaryong ito, na dating kritiko ni Estrada, bilang tagapagtanggol ng gubyerno. Nandiyan din ang sabwatan ng mga negosyante at ahensya ng gubyerno na iboykot ang ***Philippine Daily Inquirer*** upang pwersahin itong tumiklop at tumigil sa mga anti-Estradang kritisismo.

Kabi-kabila ang pagputok ng reklamo ng mga reaksyunaryong anti-Estrada laban sa kroni-ismo. Hindi masikmura, kahit ng mga reaksyunaryo, ang pagkandili ni Estrada sa mga kilala at kinamumuhiang kroni ng diktadurang Marcos, katulad ni Lucio Tan, ang sadyang mas garapal na operasyon ng malalaking kroni at ang mas direktang pangangasiwa at pag-ani ni Estrada ng pakinabang mula rito. Tanda ito ng patuloy na pagkitid ng puwang na maaaring pagsalu-saluhan ng mga naghaharing uri at ng mga pakinabang at pribilehiyong kaakibat ng burukratikong kapangyarihan.

Ang burukratang kapitalismo at kroni-ismo ay lalong pinalalala ng gubyerno ni Estrada. At habang tumatagal ay lalo niyang pinalalawak ang hanay ng nagkakaisang mamamayang militanteng lumalaban sa paghahari ng kanyang bulok at kasuklam-suklam na rehimen. AB

Sa pag-upo ni Lacson bilang hepe ng PNP:

Paghasa sa pasistang pangil ng rehimeng US-Estrada

Pag-upo pa lamang ni Lacson sa pwesto, agad niyang inilitaw ang kanyang pasistang pangil. Alinsunod sa direktiba ng kanyang among si Estrada, kagyat niyang pinalakas ang Philippine National Police (PNP) bilang pasistang instrumento laban sa mamamayan at rebolusyonaryong kilusan. Iniutos niya sa pulisya na patindihin ang mga kampanyang kontra-rebolusyonaryo, muling pinatampok at binigyang-katwiran ang mga ala-Kuratong Baleleng na pagsalbeyds at itinulak ang mga mapaniil na patakaran tulad ng *national ID system.*

Pinalakpakan ng naghaharing uri ang paghirang kay Lacson dahil tiwala silang ipagtatanggol niya ang kanilang mga interes. Gayunpaman, dahil sa tindi ng krisis sa pulitika, ang pagtalaga kay Lacson ay di maiiwasang magdulot ng ibayong pagkakabitak sa hanay ng PNP at ilang bahagi ng naghaharing uri.

Madugong rekord

Si Hen. Panfilo Lacson, 51, ay myembro ng Class of '71 ng Philippine Military Academy na kinabibilangan ngayon ng mga upisyal ng militar at pulisya na sinanay sa ilalim ng batas militar at yumakap, nagtanggol at nagtaguyod sa pasistang diktadurang Marcos. Matapos magsilbi sa Philippine Constabulary (PC) mula 1971, itinalaga siya sa berdugong Metrocom. Dito tumaas ang kanyang ranggo—mula tinyente patungong tinyente koronel. Limang taon din siya sa Military Intelligence and Security Group (MISG), pangunahing ahensya sa paniktik noong batas militar. Sa ilalim ng MISG, si Lacson ay naging direktang responsable sa pagtortyur sa mga kasapi ng rebolusyonaryong kilusan na binihag ng diktadura.

Mula sa Metrocom, itinalaga siya bilang pamprubinsyang kumander ng Isabela kung saan nakipagsabwatan siya sa malalaking konsesyunaryo ng iligal na pagtotroso.

Tahasang ipinagmamalaki ni Lacson na idolo niya si Kol. Rolando Abadilla na pusakal sa paglapastangan sa mga karapatang-tao at isa sa mga kinamumuhiang tauhan ng batas militar. Kaya nang itinalaga siya sa Cebu pagkatapos ng kanyang panahon sa Isabela, inihasik doon ni Lacson ang pasistang teror ayon sa turo ng kanyang idolong si Abadilla. Naging kumander din siya ng PC-INP at pinuno ng Metrodiscom dito mula 1987-90. Kilala si Lacson sa Cebu bilang promotor ng mga pagsalbeyds, malawakang militarisasyon, tortyur at pagbubuo at pagpapalaganap ng mga anti-komunista at panatikong *vigilante.*

Itinalaga rin si Lacson sa Laguna noong Enero 1992. Siya ay naging kumander ng Task Force Habagat noong taon ding iyon. Dito lumakas ang mahigpit na ugnayan nila ni Estrada at ang kanilang sabwatan sa mga gawaing sindikato. Nang maging presidente si Estrada, itinalaga si Lacson bilang pinuno ng Presidential Anti-Organized Crime Task Force (PAOCTF) bago siya naging hepe ng PNP.

Mga pasiklab at pasistang pakana

Sadyang walang saysay ang pagpapasiklab ni Lacson na kanyang patatalsikin sa PNP ang mga elementong kriminal at pag-iibayuhin ang kampanya laban sa kriminalidad.

Upang patunayan ang kanyang "determinasyon" na pawiin ang kriminalidad, binigyan ni Lacson ng publisidad ang paglutas sa isang maliit na kaso ng *kidnapping*, ang paghuli sa mga pipitsuging pulis na nangongotong sa mga motorista at ang pagbuwag sa "Padlock Gang" sa pamamagitan ng pagmasaker sa walong diumano'y kriminal. Ngunit pawang pasiklab lamang ang mga ito dahil si Lacson at ang iba pang upisyal ng militar at pulis ay pawang kasabwat ng, o namumuno mismo, sa mga pangunahing sindikatong kriminal. Ginagamit nila ang kanilang poder upang pangalagaan ang kanilang mga iligal na operasyon. Kung mayroon man siyang tutugisin, ito'y mga karibal na sindikato, mga elementong tumiwalag, nagbabalak magsarili o pinangangambahang magtraydor.

Ngunit lagpas sa antikrimeng pagpapasiklab, layunin ni Lacson na ilusot at gawing katanggap-tanggap ang "vigilantismo"—ang walang patumanggang paggamit ng kapangyarihan at dahas na hindi nahahangganan ng, at lumalapastangan maging, sa mga burges na prosesong hudisyal. Ito ang dagdag na panganib sa mamamayan ng pagtatalaga kay Lacson bilang hepe ng PNP na may mahabang rekord ng paggamit ng iligal na paraan tulad ng *wiretapping*, iligal na pag-aresto, pagbibimbin, pagtortyur at pagsalbeyds.

Tiyak na gagamitin ang mga pamamaraang ito para manmanan, takutin at supilin ang mga karibal ni Estrada sa pulitika at higit sa lahat, ang ligal na demokratikong kilusan sa kalunsuran sa estilo ng mga *secret marshal* sa panahon ng diktadurang Marcos *(tingnan ang kaugnay na artikulo).*

Kaugnay nito, muling nagpursige si Lacson na buhayin ang *national ID system* sa kabila ng pagtuligsa rito ng mga pwersang progresibo, organisasyong relihiyoso at mga grupong nagtatanggol sa mga karapatang sibil. Tiniyak din ni Lacson na madaragdagan nang 60% sa isang taon ang pondo para sa paniniktik ng PNP. Maglalaan din ng P100 milyon upang bumili ng bagong mga baril at sasakyan.

Mga maniobra ng tambalang Estrada-Lacson

Ang pag-upo ni Lacson bilang hepe ng PNP ay nagresulta at magreresulta pa sa ibayong pagkakahati ng pulisya laluna sa hanay ng mga pangunahing upisyal nito.

Maraming upisyal ang demoralisado sa pag-angat ni Estrada sa ranggo ng kanyang paboritong super-pulis. Mayroon sanang 56 na kwalipikadong heneral sa militar at PNP na pwedeng pagpilian subalit sa kabila ng madungis na rekord ni Lacson, ang huli pa rin ang itinalagang hepe ng pulisya. Ito'y dahil talagang maasahan siya ni Estrada sa paniniktik sa mga kaaway niya sa pulitika at tinitiyak din niyang lubos na mapangangalagaan ang bahagi ni Estrada sa operasyon ng mga sindikatong kriminal.

Samantala, naipatapon na ni Lacson sa ibang lupalop ang kanyang mga personal na karibal. Halimbawa nito ay ang pagpapatapon kay Senior Supt. Eduardo Matillano sa PNP Eastern Visayas Regional Police Office Eight o PRO8. Si Kol. Reynaldo Beroya naman ay itinalaga sa Mindanao.

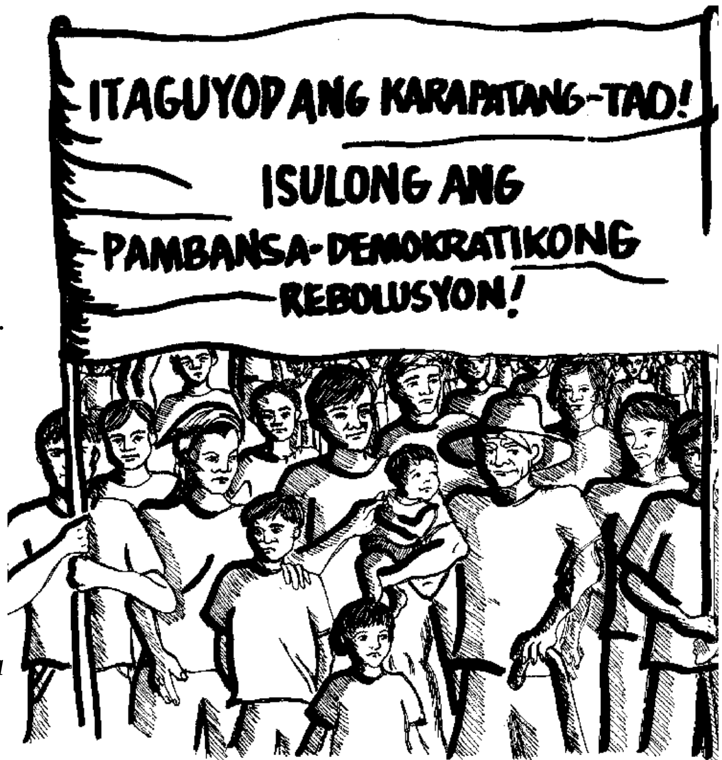
Tinitiyak din ng tambalang Estrada-Lacson na nasa kontrol pa rin nila ang PAOCTF nang sa gayon ay hawak pa rin nila ang pamumuno sa mga sindikatong kriminal sa droga, ismagling, hweteng at iba pang iligal na sugal.

Hindi na maitatago pa ang biyak-biyak na hanay ng mga naghaharing uri at ang paglala ng krisis sa pulitika. Partikular sa PNP, sina Estrada at Lacson mismo ay aminado na ang ahensya ay lubhang hati-hati. Patuloy sa pag-aagawan ng kulimbat at teritoryo ng iba't ibang paksyon ng mga sindikatong kriminal sa loob ng PNP kung saan mayor na bloke ang pangkating Estrada-Lacson. Ang mismong pagtatalaga kay Lacson ay tanda ng malalim na pagkakahati-hati ng pulisya.

Si Lacson ang hakbang ng rehimeng Estrada upang dagdagan ng bangis ang pasistang makinarya nito. Sa kasalukuyang postura ni Lacson, nakatitiyak ang rehimen na ang PNP ay mananatiling matibay na haligi ng pasismo sa bansa. Subalit hindi nito maaampat ang kasalukuyang krisis sa lipunan na siyang nagtutulak sa mamamayan upang lumaban.

Tumitinding pasismo ng rehimeng US-Estrada

Sa pangkalahatan, gamit ng rehimeng US-Estrada ang mga lipas nang estilo at taktika ng diktador na si Marcos sa paglulunsad ng digma laban sa mamamayan — ang walang habas na paggamit ng pasistang dahas at sindak upang lipulin ang anumang paglaban. Subalit sadyang mas desperado si Estrada dulot ng krisis panlipunan na di hamak na mas matalim kumpara sa panahon ng batas militar. Nagreresulta ito sa pagkitid ng rekurso para sa kanilang pasistang digma, mas malubhang paksyunalismo sa hanay ng mga reaksyunaryo at, higit sa lahat, sa mas malawak na pagkakaisa at mas matatag na paninindigan ng mamamayang lumalaban sa pang-aapi at pandarahas.

Laluna sa kanayunan, at kahit sa kalunsuran, patuloy ang pandarahas, pangwawasak at pandarambong ng mga reaksyunaryong militar at pulisya sa buhay at ari-arian ng masang anakpawis. Sa balangkas ng planong tinaguriang "Oplan Makabayan" (OpMak), isinasakatuparan ng reaksyunaryong estado ang panibagong pagnanais na gapiin ang rebolusyonaryong paglaban ng mamamayan sa pamamagitan ng paglulunsad ng todo-gerang laban. Walang dudang dahil sa OpMak ay mananatiling pusakal na tagapaglabag ng mga karapatang-tao ang reaksyunaryong pulisya at militar.

Noong Mayo, minadali at arbitraryong winakasan ni Estrada ang usapang pangkapayapaan upang isaisantabi ang lahat ng hadlang sa paglulunsad nito ng todo-gera. Sa desperasyong supilin ang lumalawak na paglaban ng masang anakpawis, walang patumanggang niyuyurakan ng pasistang rehimen ang mga karapatang-tao ng mamamayan.

Ayon sa mga organisasyong nagtataguyod sa mga karapatang-tao, sapul nang maluklok sa poder hanggang nitong Disyembre, may 562 nang nakatalang kaso sa paglabag ng mga karapatang-tao ang rehimeng US-Estrada. Sa Timog Katagalugan, 176 kaso na kaagad ang iniulat. Sa Kabikulan naman, 77 kaso ng iligal na pagpiit at arbitraryong pagdakip at siyam na kaso ng pagsalbeyds ang naitala sa unang 16 buwan ni Estrada. Hindi pa kabilang sa naturang talaan ang mga kaso ng paglabag sa Gitnang Luzon at Kanlurang Mindanao.

Hinihigitan nito ang unang-taong madugong rekord ng sinundang si Hen. Fidel V. Ramos. Mabilis pang dumarami ang bilang ng mga nakatalang kaso ng kalapastanganan ng kasalukuyang pasistang rehimen. Ang sumusunod ay mga paglabag na saklaw nitong huling kwarto lamang ng 1999:

Paghaharing militar sa kanayunan. Sa pagsusulong ng kontra-rebolusyon, walang habas ang militar sa sapilitang pagpapalikas, pagsalbeyds, pamamaril, pagdakip, pananakot at pagbabanta sa mga magsasaka, kababaihan, kabataan at mga katutubo. Patuloy din ang panghahalughog at panununog ng mga

pwersang militar, pulisya at paramilitar sa ari-arian ng mga magbubukid. Batay sa kairalan, tunay ngang higit pang nakapangingibabaw ang awtoridad ng militar sa anumang sibilyang sangay ng reaksyunaryong gubyerno.

Nitong unang dalawang linggo ng Disyembre, 80 pamilyang Aeta ang nawalan ng tahanan, 10 katao ang nasaktan at dalawa ang nawawala bunga ng pagpapaigting ng OpMak sa mga hangganan ng Pampanga, Bataan at Zambales.

Patraydor na pinagbabaril ng 69th IB ang mga residente ng Sityo Pusud Gabun, Barangay Nagbuklod, Floridablanca, Pampanga matapos mabigo ang mga sundalo sa isang engkwentro sa pagitan nila at ng BHB. Tinamaan sa binti si Indong Bulong, isang matandang Aeta. Makalipas ang ilang araw, tinambakan ng 50 pulis at 30 sundalo na binubuo ng 24th at 69th IB, Scout Rangers, Philippine Air Force, Special Action Force at Regional Mobile Group ang paligid ng Pusud Gabun. Binulabog ng mga ito ang paaralan nang gawing base ang eskwelahan ng Nabuklod. Dalawang tanod pa ng barangay ang nawala sapul nang piliting gawing giya ng mga naturang tropa.

Walang tigil din ang militarisasyon sa Tarlac, Bohol, Nueva Vizcaya at Mindanao. Sa Tarlac, patung-patong ang mga kaso ng panununog, pagnanakaw, pambubugbog, paglalasing, di pagbayad sa utang at pambabastos, pamamaril, pananakit at pananakot ng mga tropa ng 69th IB sa mamamayan. Tinatakot nila ang mga tao at binibigyang-katwiran ang pananatili sa lugar para sa "kapayapaa't kaayusan" laban sa inimbentong kwento ng naglipanang mga pugante. Pinagbabawalan nilang magkaingin sa bundok ang taumbaryo upang hindi umano makapaghatid ng suporta at pagkain sa BHB. Inaakusahan ng 69th IB na mga kasapi ng BHB ang mamamayan, tinututukan at pinagbabantaan ng masaker, laluna yaong mga nangangatwiran.

Walang tigil naman ang mga pwersa ng "B" coy ng 54th IB sa pananakot at panghaharas sa mamamayan ng Quezon, Nueva Vizcaya. Sa kabila ng petisyon ng mga taga-Sityo Totong, Barangay Bonifacio, Quezon, idineklara ni Kapt. Donald Hongitan, kumander ng naturang tropang militar, na magpapatuloy ang mga operasyon.

Sa iba't ibang bayan ng Bohol, nagpataw ng *curfew* upang walang hadlang na makapagpatrulya ang mga tropang militar. Sa takbo ng pagpapatrulya na nakatuon sa paghahanap ng mga yunit ng BHB, tuluy-tuloy ding nadadagdagan ang mamamayang binibiktima ng iligal na pag-aresto, pamamaril at pananakot ng mga pwersa ng PNP at AFP.

Sa Mindanao, tuluy-tuloy ang mababangis na operasyong militar. Nitong Nobyembre 10, sa Carmen, North Cotobato, 5,000 mamamayan ang napilitang lumikas mula sa kanilang mga tahanan dahil sa marahas na pagsalakay ng mga tropa ng AFP doon. Bukod rito, kamatayan at kapinsalaan ang bunga ng walang-rendang pambobomba, pamamaril at iba pang mararahas na hakbang ng AFP laban sa mamamayang Moro.

Pagtataguyod sa naghaharing uri, sa kapinsalaan ng mamamayan. Sa ibayong pagtataguyod sa interes ng mga panginoong maylupa, lokal na kumprador at mga dayuhang mamumuhunan, patuloy na iminamando ng rehimeng US-Estrada ang walang-rendang pagsalakay ng reaksyunaryong hukbo sa hanay ng taumbayang naggigiit ng kanilang mga karapatan.

Nitong Disyembre 15, dalawang Manobo ang pinaslang at dalawa pa ang sinugatan ng mga armadong bantay ng Silangan Investors and Management, Inc. sa Quezon, Bukidnon. Sina Eddie Suello, 28 at Romeo Talisan, 50 na kapwa myembro ng Quezon Manobo Tribal Association (Quemtras) ay namatay nang dahasin ng mga armadong bantay ang mga katutubong naggiit ng kanilang karapatan sa mahigit 2,000 ektarya ng lupang ninuno. Nasugatan din ang dalawa pang myembro ng Quemtras.

Nitong Disyembre 14, sa Malaybalay, Bukidnon, 13 nagpuprotesta ang nasaktan nang tinangkang buwagin ng mga pwersa ng PNP Regional Mobile Group ng naturang bayan ang barikada laban sa pagtotroso. Lulan ang apat na trak, pinagbabaril at pinagbabatuta ng mga pulis ang mga nagbabarikada upang padaanin ang 22 trak pantroso ng Timber Industries of the Philippines, Inc.

Nitong Disyembre 1, sa Digos, Davao del Sur, pinaulanan ng bala ng mga pulisya ang tahanan ng pamilyang Gonzales upang palayasin ang mga ito sa pinagyayaman nilang bukid. Kinabukasan, upang

sapilitan nang palayasin ang naturang pamilya ay hinaras ng mga pulis ang isang babaeng myembro ng pamilya, kinatay at sinugatan ang pitong baka at siyam na iba pang hayup ng mga ito.

Hindi pa rin nilulubayan ng mga armadong bantay ang mga magsasaka sa mga malalaking lupain ng mga asendero sa Bulacan, Pampanga, Batangas, Zamboanga del Norte, Negros Occidental, at sa dumarami pang mga prubinsya sa buong bansa kung saan nakaamba ang pagpapalit-gamit ng mga lupaing agrikultural para sa mga dambuhalang negosyo.

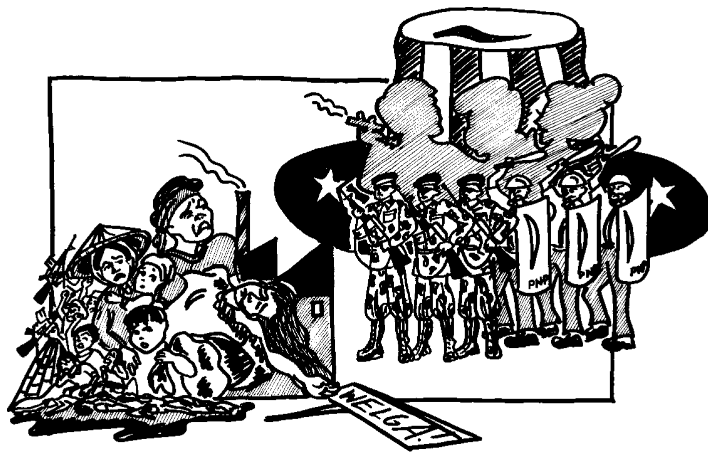
Ibayong pagtugis sa rebolusyonaryong pwersa; lansakang pagbasura sa pandaigdigang makataong batas. Mayroon man o walang usapang pangkapayapaan, hindi kailanman itinago ng pasistang rehimen na gagawin nito ang lahat, masugpo lamang ang rebolusyonaryong kilusan.

Laganap ang pagdukot sa mga kadre at aktibista. Isa sa pinakahuling kaso ang matagal na pagtago ng mga pwersa ng Military Intelligence Group (MIG) kay Ruben Saluta ng BHB-Panay. Dinukot siya at ang kanyang kasama noong Nobyembre 23, subalit halos isang buwang hinanap ng mga kamag-anak. Nitong Disyembre 22, isang umano'y grupong *vigilante* ang umakong dumukot sa kanya. Kinabukasan, ipinamalita ng PNP-Panay na nasa mga kamay na nila si Saluta. Malinaw na pakana lamang ng MIG ang umano'y pag-ako ng "grupong *vigilante*" upang maghugas-kamay sa iligal na pagbimbin kay Saluta.

Nawawala pa rin si Bernard Alvarez, pinaghihinalaan ng mga militar na upisyal ng BHB sa Bohol. Nadakip siya ng militar nang masugatan sa isang engkwentro sa pagitan ng 8th Reconnaissance Group at BHB sa Barangay Rosariohan, Batuan noong Agosto 15.

Hindi pa rin nabibigyang-katarungan ang buong-pataksil na pagmasaker ng mga pwersa ng 60th IB kina Godofredo "Ka Paking" Guimbaolibot, isang magiting na kadre ng Partido, Rolando Jubahib, isang mandirigma, at sa dalawang upisyal ng Bullex Mining na sina Mariano Diamante at Edwin Asion sa Compostela Valley noong Agosto 2. Ang apat ay dinakip sa tsekpoynt ng mga tropang pinamumunuan ni Lt. Rolando Cateel, pinababa sa sasakyan, dinala sa malayo at doon tinortyur at sinalbeyds.

Ang pagdakip at iligal na pagpiit ng mga tropang militar kay Leonardo Pitao o Ka Parago nitong Nobyembre

ay isa pang palatandaan ng walang habas na pagwawalanghiya ng rehimeng Estrada sa mga nabibihag o nadadakip na *hors d' combat*. Pawang kabaligtaran ito ng mahusay na pagturing at pagtrato ng rebolusyonaryong kilusan sa mga bihag ng digma (*tingnan ang kaugnay na artikulo*).

Paglabag sa mga karapatang-tao sa kalunsuran. Nagpapatuloy ang laganap na paggamit ng pasistang dahas ng estado laban sa mga manggagawa, maralitang lunsod, estudyante, petiburgesya ng kalunsuran at mga pwersa ng ligal na demokratikong kilusan.

Nitong Disyembre 4, sinaktan at sapilitang pinalayas ang 40 katao kabilang ang siyam na empleyado ng Mondragon Leisure and Resorts Corp. sa Clark Special Economic Zone. Isinagawa ito sa utos ng mga pinuno ng pulisya sa Lunsod ng Angeles at Gitnang Luzon.

Nito ring unang linggo ng Disyembre na tinaguriang "Linggo ng mga Maralitang Lunsod", may 700 pamilya ang nawalan ng tahanan sa Madrigal Estate, San Juan, Metro Manila. Ang Madrigal Estate na dating erya ng relokasyon para sa mga biktima ng demolisyon ng rehimeng Marcos ay balak gawing *commercial center* ni Jinggoy Estrada, anak ni Joseph Estrada at kasalukuyang alkalde ng San Juan.

Nitong Nobyembre 24, marahas na dinemolis ng mga sundalo at pulis ang may 105 tahanan sa Barangay Sto. Tomas, Lunsod ng Baguio, sa utos ni Alkalde Domogan.

Sa impormal na pagpupulong ng mga pinuno ng Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) sa Philippine International Convention Center nito ring Nobyembre 24, may 10 katao ang nasaktan nang kanyunin ng tubig at bugbugin ng mga pwersa ng Southern Police District (SPD) ang mahigit sa 200 demonstrador.

Nauna rito, upang umano'y "linisin" ang Roxas Boulevard para sa naturang pulong ng ASEAN, marahas

ANG PAPADAGDAG NA KASO NG PAGLABAG SA KANILANG MGA KARAPATAN AY LALO LAMANG PUPUKAW SA MAMAMAYANG HARAPIN NANG BUONG TAPANG ANG PASISTANG DAHAS AT BUONG PAGPUPURSIGENG ISULONG ANG REBOLUSYONARYONG PAKIKIBAKA.

na pinalayas ang mga maralitang lunsod sa Dabudabu, Pasay noong Nobyembre 19. Dalawa ang nasawi, apat na bata ang nawalan ng malay at isang tatlong-buwang sanggol ang nasugatan nang gamitan ng *demolition team* ng tirgas ang mga residente. Bukod sa SPD ng Maynila, sangkot din sa marahas na pagpapalayas sa maralitang lunsod ang Special Weapons and Tactics Team at mga kinatawan ng Presidential Commission for the Urban Poor, National Housing Authority at Urban Poor's Affairs Office ng Pasay.

Sa pagpapatupad ng ipinagmamalaking programa sa pabahay ni Estrada, tinatayang may isang milyong maralitang lunsod pa ang palalayasin sa kanilang mga tirahan.

Nito ring Nobyembre 19, nasaktan at nasugatan ang 10 estudyanteng sumusuporta sa welga ng mga manggagawa sa Shoemart (SM) North Edsa nang tangkaing buwagin ng may 200 gwardya ang piketlayn. Apat na araw bago nito, limang manggagawa ang nasugatan sa pandarahas ng mga gwardya ng SM sa piketlayn. Ipinaglalaban ng mga manggagawa ng SM ang P115 karagdagang arawang sahod.

Samantala, maging ang petiburgesya at iba pang mga sektor sa kalunsuran ay hindi ligtas sa panliligalig at paninikil ng pasistang rehimeng Estrada. Tiyak na tutugisin, sa hayag man o patagong paraan, ang sinumang magpapahayag ng puna o pagtutol sa reaksyunaryong sistema. Hindi iilang estudyante, empleyado, o masugid na tagapagtaguyod ng mga demokratikong karapatan, banggitin pa ang mga kagawad ng midya, ang inuusig ng pasistang estado.

Pinaiigting din ng reaksyunaryong pasistang rehimen ang pag-usig sa mga pwersa ng ligal na demokratikong kilusan. Isang halimbawa ang iligal na pag-aresto at pagpiit sa mga kilalang lider nito, gaya ng ginawa kay Vicente Ladlad noong Hulyo.

Nitong Nobyembre 22, muling dinukot ng MIG-Iloilo si Roberto Cabales, aktibong organisador ng pambansa-demokratikong kilusan. Siya at ang kanyang kasama ay pinagbantaang papatayin kung hindi aaming myembro ng BHB. Pinalaya siya kinabukasan matapos ang serye ng interogasyon. Si Cabales ay unang dinukot noong Hunyo at matagal ding binimbin ng MIG kahit walang mga asuntong nakasampa laban sa kanya.

Nananatiling nakapiit ang 139 na detenidong pulitikal, at malinaw na pasiklab lamang ang pagpapalaya ni Estrada sa sasampung mga detenido nitong Disyembre. Patuloy namang nadaragdagan ang bilang ng mga detenidong pulitikal na pilit sinasampahan ng mga kasong kriminal. Patuloy pa ring pinagkakaitan ng indemnipikasyon ang mga biktima ng diktadurang Marcos samantalang lubos nang pinanumbalik ni Estrada ang mga Marcos sa kapangyarihan.

Bunga ang lahat ng ito ng patakarang kamay na bakal ng pasistang rehimeng US-Estrada. Ibinasura nito ang Komprehensibong Kasunduan sa Paggalang sa mga Karapatang-tao at sa Internasyunal na Makataong Batas (CARHRIHL) na pinirmahan ng GRP at Pambansang Demokratikong Prente (NDFP) noong 1998 bago pa man nito tuluyang wakasan ang negosasyong pangkapayapaan noong Mayo.

Asahang mahihigitan pa ng rehimeng US-Estrada ang mga sinundan nitong administrasyon sa dami ng mga kaso sa paglabag sa mga karapatang-tao. Mga pusakal na pasista — sina Brig. Hen. Angelo Reyes at Dir. Hen.Panfilo Lacson – ang iniluklok ni Estrada sa mga punong pusisyon ng AFP at PNP. Kailangang magbantay sa, at labanan ang, pagtatangkang isakatuparan ang patakarang *warrantless arrest* at *national identification system* at iba pang panunupil sa karapatang-tao na ipinapanukala ni Lacson, gayundin ang ipinagpipilitan pa ring pagbabago ng reaksyunaryong konstitusyon, na pawang naglalayong walang-hadlang na sagasaan ang mga karapatan ng mamamayan.

Samantala, tiyak na ang papadagdag na kaso ng paglabag sa kanilang mga karapatan ay lalo lamang pupukaw sa mamamayang harapin nang buong-tapang ang pasistang dahas at buong pagpupursigeng isulong ang rebolusyonaryong pakikibaka. AB

Ang karapatan ng mga batang Pilipino

May natatanging kabuluhan na bigyan natin ng espesyal na pansin sa isyung ito ng *Ang Bayan* ang kalagayan ng mga batang Pilipino. Ito ay sa dahilang kinakailangan nating labanan ang todo-largang propaganda ng reaksyunaryong gubyernong Estrada at mga petiburges na organisasyong anti-komunista at maka-imperyalista na nakatuon sa paggunita ng ika-50 anibersaryo ng Convention on the Rights of the Child (CRC).

Naglulunsad ang gubyerno ng mga programang pampaguwapo upang tabingan ang tunay na kasidhiang dinaranas sa miserableng kalagayan ng mga bata sa Pilipinas at ang direkta at di direktang papel nito sa pang-aapi at paglabag sa mga karapatan ng mga bata. Pilit na pinupunit ang ugnayan ng mga suliranin at pang-aaping dinaranas ng mga bata sa kahirapan at kabulukan ng sistemang panlipunan upang palabasing sasapat na ang mga proyektong pang-"kawanggawa" upang tugunan ang pangangailangan ng mga bata at ng kanilang mga magulang.

Dahil hindi lubusang mapagtakpan ang mga kasalanan nito, laluna ang pagtarget sa mga bata ng isinasagawa nilang kontra-rebolusyonaryong digma, ipinalilitaw ng gubyernong Estrada ang huwad na isyu ng patakarang pagrerekrut ng Bagong Hukbong Bayan ng mga mandirigmang bata sa pagtatangkang tibagin ang patuloy na lumalawak na suporta ng mamamayang Pilipino sa armadong pakikibaka at hagisan ng putik ang papataas na prestihiyo ng Partido at rebolusyonaryong kilusan sa larangan ng diplomasyang internasyunal.

Upang tuluyang mapasinungalingan ang bulok na propagandang ito ng gubyernong Estrada, inilalathala natin dito ang pahayag noong Agosto 30 ng Komisyong Militar ng Komite Sentral ng Partido na naglilinaw sa matagal nang may bisang patakaran ng Partido at Bagong Hukbong Bayan hinggil sa rekisitong minimum na edad ng nirerekrut na mga mandirigma sa BHB. Tungo rin sa layuning pagtibayin at higit na ilinaw ang patakarang ito, inilabas ng Komiteng Tagapagpaganap ng Komite Sentral ng Partido (KTKS) noong Oktubre 15 ang memorandum hinggil sa "Minimum na Rekisitong Edad Para sa mga Mandirigma ng BHB" na inilalathala rin natin dito. Nagsisilbi rin ang mga ito bilang paalala sa lahat ng yunit ng BHB.

Inilalarawan ng mga kaugnay na artikulo hinggil sa kalagayan ng mga manggagawang bata at hinggil sa pasismo sa kanayunan ang pang-aapi at pandarahas ng reaksyunaryong estado laban sa mga bata. Ipinakikita ng mga artikulong ito kung bakit mananatiling api ang mga bata habang umiiral ang mapang-aping sistemang malakolonyal at malapyudal; at kung bakit laksa-laksang mga bata at kabataan ang buong-siglang humahanay upang mapabilang sa rebolusyonaryong kilusan. Dulot ng dinaranas nilang kaapihan, agad nilang nababatid na tanging ang pagkakaisa ng mamamayan at ng rebolusyonaryong kilusan ang magtitiyak na maliwanag ang kinabukasan para sa mga bata. AB

Tungkol sa diumano'y malawakang pagrerekrut ng BHB ng mga mandirigmang bata

Komisyong Militar ng Komite Sentral
Partido Komunista ng Pilipinas
30 Agosto 1999

Ang mga bata at kabataan ay mga sektor ng lipunan na itinuturing ng rebolusyonaryong kilusan na dapat pukawin, organisahin at pakilusin para sa rebolusyon. Milyun-milyong bata at kabataang anak ng mga manggagawa, magsasaka at iba pang pinagsasamantalahan at inaapi ang isinasadlak ng bulok na naghaharing sistemang malakolonyal at malapyudal sa labis-labis na paghihikahos, pagkabusabos at madilim na kinabukasan.

Ibayo pa silang pinahihirapan ng kasalukuyang sagadsaring reaksyunaryo, papet, anti-demokratiko at antimasang rehimeng US-Estrada. Sa patakaran ng imperyalistang "globalisasyon" at todong denasyunalisasyon, deregulasyon at liberalisasyon—sila at ang kanilang mga ama at ina ay walang-awang ipinauubaya sa kasakiman sa dambuhalang sobrang tubo ng dayuhang monopolyong kapital at paghuthot ng mga lokal na malaking burgesyang kumprador at uring panginoong maylupa. Biktima sila ng malaganap na mga kampanya at operasyong militar ng Armed Forces of the Philippines-Philippine National Police na tinatampukan ng mga sapilitang pagpapalikas, pagkontrol sa pagkain at populasyon, walang patumanggang panganganyon at pamamaril, mga iligal na panghahalughog at pag-aresto, at iba pang klase ng pasistang pang-aabuso at pananakot.

Ang rebolusyonaryong kilusan sa pamumuno ng Partido Komunista ng Pilipinas, ang Bagong Hukbong Bayan sa partikular, ay isang batang kilusan. Mga kabataang nasa kasibulan ng gulang ang bumubuo ng malaking mayorya ng mga kadre, kasapi, upisyal at kawal ng rebolusyonaryong kilusan. Karapat-dapat lamang ito. Sa kasaysayan ng bansa paulit-ulit na pinatunayan ng kabataan na sila ang pinakabukas at pinakainteresado sa rebolusyonaryong pagbabago at pagsulong. Kailangan din ang sigasig ng kabataan at ang matatag na pananalig nila sa kinabukasan para sa pagpupunyagi sa pakikibaka sa kabila ng napakaraming hirap at pagsubok. Isang matingkad na tagumpay ng Ikalawang Dakilang Kilusang Pagwawasto ang muling pagsigla ng paglahok ng mga kabataan sa rebolusyonaryong pakikibaka at ang kapuna-punang paglaki ng bilang ng bagong dugo sa mga buong-panahong pwersa ng kilusan.

Kaalinsabay, mulat ang Partido, BHB at kilusan sa kabuuan sa mga partikular na katayuan at pangangailangan ng mga nasa murang gulang, laluna ang mga bata. Ang kilusan ay binubuo rin ng iba't ibang tipo ng organisasyon at pwersang militar at di militar at lumalahok sa iba't ibang tipo ng aktibidad at pakikibakang armado at di armado, ligal at iligal, sa mga larangang pulitikal, ekonomiko, kultural, pang-organisasyon, pangkalusugan, militar at iba pa. Kaya habang ubos-kayang pinalalahok sila sa rebolusyon, ang mga murang gulang ay sadyang inaalis sa mga gawaing pangkombat at pangmilitar. Ang mga bata ay inoorganisa sa ilalim ng pagkalinga ng rebolusyonaryong samahan ng kababaihan para bigyan ng namumukod na pansin ang kanilang mga pangangailangan sa kalusugan at edukasyon na labis na pinababayaan ng mga reaksyunaryong naghaharing uri.

Sadyang tumatalima ang rebolusyonaryong kilusan sa mga internasyunal na batas at tuntunin sa digma, na nagbabawal sa pagrerekrut ng mga batang wala pang 15 taong gulang para sa mga gawaing pangkombat. Higit pa rito, noong 1988 ay gumawa ng malinaw na

desisyon ang Kawanihang Pampulitika ng Komite Sentral ng Partido na nagtatadhanang di bababa sa 18 taong gulang ang maaaring rekrutin sa mga yunit na pangkombat ng BHB. Ang usaping ito at iba pang usapin sa paggalang sa mga karapatang-tao ay sinaklaw ng unang yugto ng usapang pangkapayaan ng GRP at NDFP at ng Komprehensibong Kasunduan (CARHRIHL) na inaprubahan at pinirmahan ng dalawang panig pero tinatanggihang ipatupad ng rehimeng Estrada.

Habang pinapawalang-sala at ibinabalik sa kapangyarihan ang mga Marcos at mga pinakamasahol na yumuyurak sa mga karapatang-tao sa Pilipinas, ang pangkating Estrada at ang mga alipures nito sa AFP at PNP ay pilit na nagpapakulo ng isyu ng paglabag daw ng BHB sa mga karapatang-tao at pagparatang ng malawakang pagrekrut ng mga mandirigmang bata. Hanggang ngayon, wala silang naipakikita kundi ilang hiwa-hiwalay na kaso sa ilang lugar na ang mas marami ay mga biktima ng mga iligal na pag-aresto at huwad na paratang na mga kasapi ng BHB. Matagal nang gawi ng AFP at PNP na akusahang mga kagawad ng BHB at taniman ng huwad na ebidensyang baril kahit ang mga kasapi ng mga organisasyong masang di armado at di pangmilitar at maging ang mga elementong nasa ligal na kilusang demokratiko. Inaasahan ng Partido at BHB na hindi titigil, bagkus ay mas sasahol pa ang panlalait at pang-iintriga ng reaksyunaryo at pasistang rehimeng US-Estrada habang kanilang pinaiigting ang militaristang Oplan Makabayan na naglalayong patigilin ang armadong labanan sa bansa sa pamamagitan ng kamay na bakal.

Pinatutunayan ng mga datos na ang BHB sa kabuuan ay tumutupad sa mga internasyunal na batas at tuntunin sa digma kabilang ang pagbabawal sa pagrekrut ng mga bata sa mga gawaing pangkombat. May malinaw na sariling mga internal na tuntunin din ang Partido Komunista at ang BHB tungkol sa pagpapatupad nito. Sa pagkakataong ito ay muling pinaaalalahanan ng Komisyong Militar ng Partido at Pambansang Pamatnugutan sa Operasyon ng BHB ang lahat ng kumand at yunit ng BHB sa iba't ibang dako ng bansa na mahigpit na tiyakin ang pagpapatupad ng patakaran ng Partido at alituntunin ng BHB kaugnay nito. AB

Ilantad at labanan ang walang habas na pang-aapi at pagsasamantala sa kabataan ng imperyalismong US at mga naghaharing uring kumprador burgesya at panginoong maylupa!

Pag-ibayuhin ang pagmumulat sa mga bata at kabataan para sa rebolusyon!

Ilang mahahalagang impormasyon

Ang mga bata. Apatnapu't limang porsyento (45%) o halos 33 milyon sa mamamayang Pilipino ay mga bata, edad 17 pababa. Kalakhan o 13.85% nito ay may edad 0-4 na taon.

Kalusugan. Sa bawat 1,000 sanggol na ipinapanganak, halos 43 ang agad na namamatay dulot ng sakit, malnutrisyon, kawalan ng serbisyong medikal at iba pa. Mahigit 28% ng mga batang may edad lima pababa ang dumaranas ng malalang malnutrisyon. Tatlumpung porsyento (30%) na may edad limang taon pababa ang naitalang bansot ang pangangatawan. Apatnapu't siyam na porsyento (49%) ng lahat ng mga sanggol at 26% ng mga batang may edad isa hanggang anim na taon ang may anemya dulot ng kakulangan ng *iron*.

Kawalan ng edukasyon. Animnapung porsyento (60%) ng mga batang pumapasok sa elementarya ay humihinto pagdating sa ikalawang baitang dulot ng mataas na gastusin sa mga kaugnay na pangangailangan katulad ng pabaon, mga libro, samu't saring bayarin sa eskwelahan, pamasahe at iba pa. Lalong lumiliit ang kanilang tsansang makapasok sa hayskul o kolehiyo dulot ng napakataas na matrikula at gastusin sa pag-aaral. Mahigit sangkatlo ng 42,000 barangay sa buong bansa ay may mga paaralang elementaryang hindi kumpleto ang anim na baitang. Gayundin, kulang na kulang ang mga guro. Pitumpung bayan lamang ang may mga paaralang hayskul. Higit na kaunti ang mga paaralang pangkolehiyo.

Pagbabanat ng buto. Maagang pumapasok sa hukbong paggawa ang mga batang Pilipino. Sa edad lima o anim, karaniwang pinagtatrabaho na ang isang bata upang tumulong sa kanyang pamilya *(tingnan ang kaugnay na artikulo)*. Mas masahol pa, mayroong mga batang isinusuong sa prostitusyon at sekswal na inaabuso.

Lima hanggang 5.7 milyon ng lahat ng mga bata ay nagtatrabaho, kabilang ang 25,000 batang katulong. Tinatayang umaabot sa 1.5 milyong bata ang naglalako sa mga lansangan ng mga sentrong lunsod sa Pilipinas. Dito, mayroong 60,000-100,000 batang nagiging biktima ng prostitusyon at kinakasangkapan ng mga kriminal na sindikato. AB

Memorandum hinggil sa minimum na rekisitong edad para sa mga mandirigma ng Bagong Hukbong Bayan

Komiteng Tagapagpaganap ng Komite Sentral
15 Oktubre 1999

Para sa lahat ng organo ng Partido at kumand ng Bagong Hukbong Bayan:

Ipinapabatid ang sumusunod para makagabay sa mga kinauukulan:

1. Sa ilalim ng Internasyunal na Makataong Batas, partikular ang Artikulo 77, ikalawang parapo ng Protocol I ng Hunyo 8, 1977 bilang karagdagan sa Geneva Convention ng Agosto 12, 1949 at kaugnay sa Proteksyon ng mga Biktima ng Internasyunal na mga Armadong Labanan, ang magkabilang panig sa armadong labanan "ay magsisikap na bigyan ng prayoridad ang pinakamatanda sa pagrerekluta sa hanay ng mga taong tumuntong na sa edad 15 pero hindi pa tumutuntong sa edad 18 (…)."

   Sa ilalim ng Artikulo 4, ikatlong parapo ng Protocol II bilang karagdagan sa Mga Geneva Convention, ang mga bata na hindi pa tumutuntong sa edad 15 ay hindi pahihintulutang lumahok sa labanan. Sa ilalim ng Artikulo 4, ikatlong parapo, letra "d" ng Protocol II, ang mga batang nahuli na wala pang edad 15 na direktang lumahok sa labanan, sa kabila ng pagbabawal dito sa Artikulo 4, ikatlong parapo, letra "c" ng naturang Protocol ay mananatiling saklaw ng espesyal na proteksyong ibinibigay sa mga bata sa Artikulo 4, ikatlong parapo.

2. Sa ilalim ng Kumbensyon ng United Nations Tungkol sa Mga Karapatan ng mga Bata, na pinagtibay noong Nobyembre 20, 1989, ang mga bata ay binibigyan ng espesyal na mga karapatan hanggang sa edad 18 at ang minimum na hangganang edad na itinatakda para sa paglahok ng mga bata sa mga labanan ay 15 taong gulang.

3. Ang International Committee of the Red Cross at ang Red Crescent Movement ay nananawagan para sa pagpapatibay ng isang opsyunal na protokol kaugnay ng Kumbensyon ng United Nations Tungkol sa Mga Karapatan ng mga Bata na nakatuon pa partikular sa pagbabawal sa pagrerekluta ng mga batang wala pang 18 taong gulang sa mga armadong pwersa at mga armadong grupo at sa kanilang paglahok sa mga labanan. Ang panukalang opsyunal na protokol ay hindi pa pinagtitibay at nagtataglay ng di malinaw na mga termino, tulad ng "tuwiran at di tuwirang paglahok" at "mga labanan".

   Hanggang sa ngayon, ang umiiral na mga internasyunal na batas na makatao at ng mga karapatang-tao ay nagpapahintulot sa pagrerekluta ng mga taong nasa pagitan ng edad 15 at 18 bilang mga kombatant sa alinmang panig sa armadong labanan.

Ang Partido Komunista ng Pilipinas (PKP), ang Bagong Hukbong Bayan (BHB) at ang Pambansang Demokratikong Prente ng Pilipinas ay gumagalang sa nabanggit na batas at nagsasaalang-alang sa sumusunod: sa katotohanang ang BHB ay nag-

susulong ng isang digmang bayan; sa brutalidad ng kanyang kaaway na nagpapatupad ng mga akto ng agresyon laban sa mamamayan sa kanyang teritoryo; at lahat ng tao, anuman ang edad ay may likas na karapatan sa pagtatanggol sa sarili. Buu-buong komunidad ay responsable sa kanilang internal na seguridad at maaaring magpatupad ng pagtatanggol sa sarili laban sa nananalakay sa kanila.

Alinsunod sa umiiral na internasyunal na batas na makatao at ng mga karapatang-tao, pinagtibay noong 1988 ng Kawanihang Pampulitika ng Komite Sentral ng PKP ang patakarang nagbabawal sa pagrerekluta ng mga batang wala pang edad 18 bilang mga regular na kaanib o armadong mandirigma ng mga yunit pangkombat ng BHB. Patuloy nating itinataguyod ang nasabing patakaran at muling inuulit ito ngayon sa harap ng pinatinding kampanyang *psywar* ng reaksyunaryong gubyerno.

SINUMANG HINDI BABABA ANG EDAD SA 15 AY MAAARING TANGGAPIN BILANG MGA TREYNI O APRENTIS NG BHB AT MAARING ITALAGA SA PAGTATANGGOL SA SARILI, MILISYA O IBA PANG DI PANGKOMBAT NA MGA YUNIT AT GAWAIN

Dagdag pa, inaamyendahan namin ang Punto 1 ng Ikatlong Alituntunin ng Saligang Mga Alituntunin ng Bagong Hukbong Bayan na nagsasaad ng ganito:

> **Punto 1.** Sinumang mahusay ang pangangatawan, anuman ang gulang, kasarian, lipi, nasyunalidad o relihiyon, may kakayahang lumaban at handang lumahok sa matagalang sandatahang pakikibaka laban sa reaksyunaryong kapangyarihang estado ay maaaring maging kasapi ng isang panlabang pangkat ng Bagong Hukbong Bayan.

Ang inamyendahang Punto 1 ng Ikatlong Alituntunin ay nagsasaad ng ganito magmula ngayon:

> **Punto 1.** Sinumang di bababa sa edad 18, may mahusay na pangangatawan at pag-iisip, anuman ang kasarian, lipi, nasyunalidad o relihiyon, may kakayahang lumaban at handang lumahok sa armadong pakikibaka laban sa reaksyunaryong kapangyarihang estado, ay maaaring maging kombatant o kasapi ng isang panlabang yunit ng BHB.
>
> Sinumang hindi bababa ang edad sa 15 ay maaaring tanggapin bilang mga treyni o aprentis ng BHB at maaaring italaga sa pagtatanggol sa sarili, milisya o iba pang di pangkombat na mga yunit at gawain
>
> Sa mga kaso ng pananalakay o pagpasok ng kaaway sa teritoryo ng demokratikong gubyernong bayan, lahat ng higit sa edad 15 ay maaaring mobilisahin para sa pagtatanggol sa sarili, sa kundisyong bibigyan ng prayoridad sa distribusyon ng armas para sa pagtatanggol sa sarili ang pinakamatanda sa hanay ng mga wala pang edad 18 pero lampas na sa edad 15.

Ang naturang amyenda ay kagyat na magkakabisa.

Ang BHB ay mahigpit na tumatalima sa mga prinsipyo at mga instrumento ng internasyunal na makataong batas at ng mga karapatang-tao. Dapat nating ilantad ang malisyosong kampanyang propaganda ng kaaway na ang BHB ay sistematikong nagrerekluta ng mga bata na wala pang edad 15 para maging mga kombatant.

Dapat kundenahin ang praktis ng kaaway sa pagpatay ng mga batang wala pang edad 15 at pagkatapos ay palalabasing sila ay mga armadong mandirigma ng BHB o di kaya ay ang pagkidnap, pagtortyur, pananakot at pamumwersa sa kanila na umaming sila ay mga kombatant ng BHB at pagbibilanggo sa kanila nang walang taning at pagtrato sa kanila sa malupit at mapanghamak na paraan.

Hinahamon namin ang GRP na panindigan ang kanyang sariling pirma sa Komprehensibong Kasunduan ng GRP-NDFP sa Paggalang sa mga Karapatang-tao at sa Internasyunal na Makataong Batas at sumang-ayon sa pagpapatupad ng GRP-NDFP Joint Monitoring Committee kung saan maihahapag ang mga reklamo, o tumungo nang diretso sa nararapat na internasyunal na korte ng batas at magsampa ng reklamo laban sa anumang sinasabing paglabag sa Geneva Conventions at sa Protocol I at II. AB

Pag-oorganisa ng mga bata sa kanayunan

Ang pagpupursige sa rebolusyonaryong pakikibaka ay alay natin sa mga bata at sa mga susunod pang salinlahi ng masang anakpawis. Kung kayat binibigyan natin ng espesyal na pansin ang pag-aruga at pagkalinga sa mga bata bilang mga pinakamamahal na anak ng rebolusyon. Itinuturing na bahagi ng tungkulin ng mga yunit ng Partido, laluna sa hukbong bayan at mga organisasyong masa, ang pagbubuo ng mga samahang pambata at pagsasagawa ng mga aktibidad na nakatuon sa pangangailangan ng mga musmos sa larangan ng kalusugan, literasi, kultura, pulitika at ekonomya.

Nagsisilbi ito sa pagpapalawak at pagpapalalim ng rebolusyonaryong baseng masa at sa pagsusulong ng demokratikong rebolusyong bayan.

Sa kasalukuyan, sa kanayunan higit na malusog ang karanasan sa pag-oorganisa ng mga bata. Dito'y binubuo ang grupo ng mga bata sa inisyatiba ng mga komiteng pang-organisa sa baryo. Pinangangasiwaan at inaagapayan ng grupo o komite ng kababaihan o kabataan ang grupo ng mga bata. Sinisikap na ipaunawa sa mga bata na tanging sa pamamagitan ng rebolusyon mawawakasan ang sistemang panlipunang yumuyurak sa kanilang mga karapatan bilang mga bata at umaapi sa buong sambayanan. Isinasagawa ito sa iba't ibang mga paraang angkop sa mga bata.

Ang mga bata ay tinuturuang magbasa at magsulat. Itinuturo rin sa kanila ang mga saligang kaalaman hinggil sa kalikasan at syensya. Pinagsisikapang magkaroon ng mga proyektong pampamayanan upang mabigyan ang mga bata ng malinis na kapaligiran, saligang serbisyong medikal at masustansyang pagkain. Naglulunsad ng iba't ibang mga paligsahan at palarong pambata upang tumulong sa pagpapanday ng maliksing pangangatawan at paglilinang ng ugali ng pakikipagtulungan at pagmamahal sa kapwa.

Tinuturuan din ang mga batang gumanap ng mga simpleng tungkulin sa rebolusyon katulad ng pagsasanay sa kanila sa pag-awit ng mga rebolusyonaryong himig, pagsalaysay ng mga kwento o tula ng pakikibaka at pagsigaw ng mga islogan laluna sa mga aksyong masa na nilalahukan nila at ng kanilang mga magulang. Gumagampan din ang mga bata ng napakahalagang tungkulin sa pagpapaabot ng mga mensahe hinggil sa pagkilos ng mga kasama at mga organisasyong masa at sa masigasig na pagtulong sa gawaing pamproduksyon.

Habang sadyang inaalis ang mga bata sa gawaing pangkombat at pangmilitar, inililinaw sa kanila ang kahulugan at pangangailangan para sa sandatahang pakikibaka, ang bulok na katangian ng reaksyunaryong hukbo at ang dakilang kasaysayan at hangarin ng hukbong bayan. Sa pinakasimple, tinuturuan ang mga bata sa paraan ng lihim na pagkilos, kabilang na ang pag-iingat sa ilang maseselang impormasyon gaya ng anumang tungkol sa kasapian ng mga komite at pagkilos ng mga mandirigma sa kanilang lugar.

Ang mga batang biktima ng pandarahas ng reaksyunaryong militar ay agad na kinakalinga at binibigyang-atensyon upang gamutin ang kanilang mga sugat at maagapayan sila sa pangingibabaw sa troma. Ang ipinamamalas nilang katatagan sa harap ng kahirapan ay binibigyang-pugay at itinataguyod na huwaran.

Binibigyan din ng espesyal na atensyon ang mga anak ng mga mandirigma. Tinutulungan ng mga rebolusyonaryong komite sa baryo ang mga pamilya kapwa ng mga mandirigma at mga rebolusyonaryong martir sa abot-kayang pagsisikap na matugunan ang kanilang pinakabatayang mga pangangailangan.

Sa gitna ng krisis at pang-aapi ng reaksyunaryong gubyerno sa mamamayan at mga bata, mabilis na umiigting ang rebolusyonaryong paglaban ng masang anakpawis.

Kasabay ng tuluy-tuloy na pag-unlad, paglawak at paglalim ng rebolusyonaryong baseng masa sa buong bansa ang ibayong pagdami ng mga batang yumayakap sa rebolusyon bilang pagtangan sa kanilang pangarap ng isang malaya, makatarungan at mapayapang kinabukasan para sa buong sambayanan.

Ang miserableng kalagayan ng mga manggagawang bata sa Pilipinas

Umaabot sa 5.7 milyong bata ang nagtatrabaho bilang mga manggagawa upang itaguyod ang kanilang mga sarili at ang kanilang pamilya. Hindi pa kabilang dito ang libu-libong di nakatalang mga migranteng manggagawang bata. Ang mga manggagawang bata ay may edad na 17 anyos pababa, buong panahong nagtatrabaho at gumagampan ng mga gawaing bumabansot o nakasisira sa kanilang pisikal, emosyunal at sikolohikal na pag-unlad.

Karamihan ng mga manggagawang bata ay matatagpuan sa mga plantasyon at asyenda; sa mga bahay na saklaw ng *out-jobbing* ng ilang pabrika; at sa mga mala-impyernong maliliit na pagawaang nakakalat sa buong Pilipinas. Nagtatrabaho rin sila bilang mga katulong at ang iba ay nasa mga lansangan, nabubuhay sa pamamagitan ng paglalako at gayundin ng prostitusyon. Dahil walang kaseguruhan at karaniwang iligal na ineempleyo, di hamak na mas matindi ang pagsasamantala at paghihirap na dinaranas ng mga manggagawang bata sa mga lugar na ito. Nagtatrabaho sila sa pinakamasahol na kundisyon sa paggawa kapalit ng kakarampot na sahod, kung meron man.

Ipinagbabawal man sa batas ang paggamit ng lakas-paggawa ng mga bata, nagbubulag-bulagan ang reaksyunaryong gubyerno sa garapalan at walang pakundangang paglabag dito ng mga kapitalista at asendero. Katunayan, ang pagtutulak nito sa "globalisasyon" at pakikipag-unahan sa iba pang atrasadong bayang malakolonyal sa pag-aalok ng pinakamababang sahod sa mga dayuhang mamumuhunan, ay pag-engganyo sa kalakaran ng paggamit ng mga manggagawang bata na karaniwa'y tumatanggap ng ilang ulit na mas mababa sa minimum na sahod. Lalong lumalala ang kanilang miserableng kalagayan na ibinunsod ng atrasadong produksyon at lipunang pinahihirapan ng lumang pyudalismo at imperyalismo.

Mala-aliping katayuan

Napakamura, kundi man sagad sa kababaan ang presyo ng lakas-paggawa ng mga bata. Dahil sa matinding pangangailangan, marami sa kanila ang namamasukan kapalit ng barya-baryang sahod. Ang iba sa kanila ay nagtatrabaho bilang kabayaran sa mga utang ng kanilang mga magulang o kaya'y sumasama sa trabaho ng magulang nang hindi tumatanggap ng sariling sahod. Marami ang pinupwersang magtrabaho nang lagpas sa walong oras ng paggawa sa isang araw kapalit ng pagkain, tirahan at ilang kagamitan.

Sa industriya ng damit, karaniwang nagtatrabaho ang mga bata, edad 11 hanggang 14, sa kani-kanilang mga bahay o pabrika sa loob ng 11 oras sa isang araw. Sumasahod lamang sila ng sangkatlo sa itinakdang minimum. Yaong mga nakatira na rin sa loob ng maliliit na pabrika ay pinagbabayad pa ng upa. Kinakaltas din sa kanilang sahod ang gastos sa mga gamit tulad ng sinulid, karayom at iba pa at sa pagpapagawa ng mga makina.

Sa mga paggawaan ng mwebles na ratan at kahoy,

sumasahod ang mga bata ng P15-P25 kada araw. Ang iba naman ay binabayaran sa bawat pirasong kanilang malilikha. Ang mga bata sa minahan ay tumatanggap lamang ng P40-P50 para sa buong araw nilang paghahakot ng mga sako ng batong-mina. Ang mga nasa edad ay sumasahod ng P250-P400 sa bawat araw.

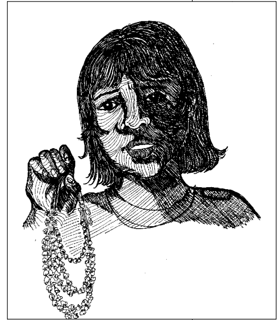
Sa mga plantasyon ng gulay sa Hilagang Luzon, nagtatrabaho ang mga bata mula Lunes hanggang Sabado sa sahod na P25, mas mababa pa sa kalahati ng sahod ng nasa edad na manggagawang bukid. Sa mga plantasyon ng tubo, mga bata ang nagpuputol ng damo kapalit ng ilang sentimo sa isang araw. Pagabot nila ng 12 taong gulang, nagsisimula na silang magtabas ng tubo kapalit ng barya-baryang sahod.

Sa pangisdang sistemang *muro ami*, hindi sumasahod ang mga bata hanggat hindi nila nakukumpleto ang sampung buwang kontrata sa laot. Ang kakarampot na sahod ay kinakaltasan pa ng gastos sa pagkain habang nasa barko, sahod ng tagaluto, upa sa mga gamit at gastos pangmedikal. Doble pa ang tubo ng komersyante dahil may malaking patong sa presyo ng mga gastusing ito. Habang kadalasang umaabot sa 30-40% ang kinakaltas, may mga kasong umaabot ito sa 100%, at minsa'y sobra pa kaya't napipilitang sumanib muli ang mga bata sa susunod na sampung buwang operasyon upang mabayaran ang kanilang mga utang.

Ang mga batang katulong, edad 10-17, ay naninilbihan sa kanilang mga amo nang mahigit 15 oras bawat araw, pitong araw sa isang linggo, at tumatanggap lamang ng mas mababa pa sa sangkatlo ng itinakdang minimum.

Makahayop na kundisyon sa paggawa

Nagtatrabaho ang mga batang manggagawa sa ilalim ng pinakamasasahol na kundisyon sa paggawa na malupit na pumipinsala sa kanilang murang pangangatawan at isipan. Marurumi at siksikan ang kanilang pinapasukang mga pagawaan o lugar ng paggawa. Madalas na walang maaayos na pasilidad at bentilasyon ang mga ito. Kadalasan ay wala, at kung mayroon man ay kulang, ang mga mekanismo at proteksyon na magtitiyak ng kanilang kaligtasan habang nagtatrabaho. Mas masahol pa, marami sa kanila ang nagtatrabaho sa napakapeligrosong gawain katulad ng *underground mining*, kung saan sila'y nakalalanghap ng nakalalasong kemikal at malapit sa malalaking makinaryang mapanganib para sa kanila.

Mas bulnerable ang maseselang katawan ng mga bata sa mabibigat na gawain at delikadong kundisyon sa paggawa. Mas madaling mapagod ang kanilang maliliit na katawan sa gawaing paulit-ulit at nakakaubos-lakas, lalupa't nagdurusa na sila sa malnutrisyon. Wala silang kamuwang-muwang sa mga kinakailangang proteksyon upang mapangalagaan ang kanilang kaligtasan, at kung gayon ay mas malimit na magkasakit at maaksidente kaysa sa mga nasa edad na. Mayroong mga namamatay dulot ng sakit, pagod o aksidenteng dala ng kanilang mga trabaho.

Karaniwang idinadaing ng mga batang nagtatrabaho sa maliliit na pabrika ang pananakit ng likod at mata at paninigas ng kamay at binti. Ang palagiang eksposyur sa nakalalasong kemikal ay nagreresulta sa sakit sa balat, baga at mata.

Sa *muro ami*, ang mga batang walang gamit kundi kahoy na gagels (*wooden goggles*) ay pinasisisid nang may lalim na 100 talampakan. Dahil dito, pumuputok ang tainga nila. Dulot ng paulit-ulit at mahabang pamamalagi sa maruming tubig, madali silang kapitan ng mga sakit tulad ng tipus. Nanganganib sila sa mga pating at ibang malalaking isda.

Ang mga batang nagtatrabaho sa mga plantasyon at asyenda ay nakararamdam ng pananakit ng likod at paninigas ng binti at kamay. Madalas silang magkasugat at sa ilang pagkakataon, nagkakaroon ng permanenteng karamdaman o pinsala sa katawan (pagkaputol ng daliri o kamay) dulot ng paggamit ng matatalas na gamit pansaka.

Dagdag sa mga panganib ng pinasukang trabaho, dumaranas ang mga batang manggagawa ng sikolohikal at pisikal na pang-aabuso at pananakit.

Mayroong mga batang ikinukulong sa mga napakarurumi at siksikang pagawaan at pinagtatrabaho na animo'y mga hayop. Pinupwersa silang magtrabaho nang lagpas sa kanilang pisikal na kakayahan at pinagkakaitan ng karapatang umugnay sa pamilya at mga kaibigan. Hindi sila pina- ▶

Kontra-rebolusyonaryong karahasan laban sa mga bata sa kanayunan

Hindi binibigyang-tangi, at katunaya'y itinuturing ng reaksyunaryong tropang militar na tuwirang target ng malupit na pasistang pananalakay at pang-aabuso ang milyun-milyong bata.

Biktima ang maraming bata ng walang patumanggang pagpatay, pambobomba, istraping, panununog at pwersahang pagpapalikas ng mga sundalo. Marami sa kanila ang tuwirang tinatakot, binubugbog at inaabuso upang umaming mga tagasuporta o di kaya'y mga mandirigma ng Bagong Hukbong Bayan (BHB). Pinasasaksi sa kanila ang pagpatay sa kanilang mga magulang. Sa mga sentro ng ebakwasyon kung saan itinatapon at pinababayaan ang mga sapilitang pinalilikas, labis silang pinahihirapan ng gutom, sakit at matinding kasalatan na humahantong sa maraming pagkamatay ng mga murang katawan. Mas masahol pa, mayroong mga batang pinupwersang maging mga giya at/o umaktong espiya sa mga operasyong militar.

Ang pasistang kalupitang dinaranas ng mga bata ay hindi lamang pumipinsala sa kanilang pangangatawan kundi maging sa kanilang kalagayang emosyunal at sikolohikal. Karaniwan ang mga anak ng mga magsasaka na nanginginig sa takot makakita lamang ng naka-unipormeng sundalo at sumusuksok sa pagtatago makarinig lamang ng ugong ng helikopter.

Ang sumusunod ay iilan lamang sa mga kaso ng tuwirang paglabag sa mga karapatan ng mga bata sa ilalim ng maka-imperyalista, papet at pasistang rehimeng US-Estrada.

Noong Agosto 15, nasugatan sa paa ang limang-taong gulang na anak ni Patricia Quirante nang paulanan ng bala ng mga pwersa ng 303rd Infantry Brigade ang kanilang bahay sa Guihulngan, Negros Oriental. Reaksyon ito ng naturang mga sundalo matapos mamatayan ng anim na tropa sa isang engkwentro sa pagitan nila ▶

◀ hihintulutan na makihalubilo sa isa't isa ni magpahinga kahit ilang saglit. Madalas silang binubugbog, sinisigawan at dumaranas ng pang-aabusong sekswal.

Sa harap ng walang habas na hambalos ng mga patakarang maka-imperyalista sa mga manggagawang bata at kanilang mga magulang, ibayong tumitindi ang kasalatan at paghihirap na kinasasadlakan nila sa gayong kadusta-dustang kalagayan.

Dito, ipinagkakait sa kanila hindi lamang ang nararapat na kabayaran sa kanilang paggawa kundi ang pagkakataon at kundisyong umunlad bilang mga bata – ang panahon para sa paglalaro, pakikipagkaibigan at pag-aaral.

Kailangang ilantad at mariiing batikusin ang sistema ng paggamit ng lakas-paggawa ng mga bata at ang kaayusang panlipunang nagbubunsod ng gayong pagsasamantala.

Gayundin, malaki ang pangangailangang organisahin ang mga manggagawang bata, kasabay ang kanilang mga magulang, upang aktibo nilang maipaglaban hindi lamang ang karapat-dapat sa kanila bilang mga manggagawang bata kundi pati ang kanilang mga karapatan bilang mga bata. AB

at ng BHB.

Noong Hulyo 30 at 31, ginulo at niligalig ng limang armadong sundalo ang isang *therapy session* ng mga batang biktima ng karahasan sa mga militarisadong sityo ng Carupian, Bunugan, Taguing at Bagunot sa Baggao, Cagayan. Tinakot ng mga sundalo ang nangangasiwa sa aktibidad at inagawan pa ng notbuk ang isang batang babae. Ang mga bata ay nasa sesyong naglalayong ibalik ang kanilang kapanatagan ng loob at tulungan silang magpahayag ng kanilang mga naiisip kaugnay ng karahasang naranasan sa kamay ng mga pasistang sundalo.

Noong Hulyo 18, si Ritchie Dalaquit, apat na taong gulang, ay itinulak ng pinagsamang pwersa ng Securicor Agency at Philippine Marines sa kubong sinunog ng mga berdugo sa Tungkong Mangga, San Jose Del Monte, Bulacan. Nakatakas pa si Ritchie subalit magpahanggang ngayon ay dala-dala ang troma di lamang sa ginawa sa kanya kundi pati ng pagpatay sa kanyang amang si Benedicto Dalaquit at sa tatlo pang magsasakang myembro ng samahan ng mga magbubukid sa Tungkong Mangga.

Noong Abril 23, sa Basud, Camarines Norte, pinag-uumpog sa pader ng isang sundalo ang sugatang ulo ng batang si John-John Benza. Ang salarin ay mga tropa ng 1st IB na pinamumunuan ni Tin. Benjamin Pajarito Jr. Minaltrato nila ang 13-anyos na si John -John sapagkat nasaksihan nito ang makahayup na pagpatay ng naturang tropa sa apat na kagawad ng BHB kahit pa sumusuko na ang mga ito. Namaga nang maraming linggo ang ulo ni John-John. Masahol pa, natroma ang bata sa karahasang kapwa nasaksihan at naranasan niya.

Apat na bata ang nawalan ng tirahan nang marahas na palayasin ng mga pwersa ng 202nd Infantry Brigade ang kanilang pamilya noong Marso 6 sa Camalig, Albay.

Sa Dinarangan, Pinggot, Ilog, Negros Occidental, naglalakad si Rodrigo Asanan Jr., isang 14 anyos na bata, kasama ang kanyang mga magulang na sina Rodrigo Sr. at Leonida Asanan nang pagbababarilin ng mga sundalo ng 61st IB noong Marso 29. Namatay ang kanyang ama at malubhang nasugatan ang kanyang ina.

Sa Barangay Mahan-ub, Baganga, Davao Oriental, dalawang bata, kasama ang kanilang ama, ang pinagbabaril at pinagpapatay ng mga tropa ng Special Forces Company nitong taon ding ito.

Noong Nobyembre 14, 1998, pinagbabaril ng mga armadong kalalakihan si Rodolfo Coliano Jr., limang taong gulang, at ang kanyang mga magulang, sa Barangay Kagawasan, San Miguel, Bohol. Nasawi ang ama ni Rodolfo samantalang nasugatan ang kanyang ina.

Si Gerry Selenta, 15 anyos, ang kapatid niyang si Mary, 5 anyos, at si Heny Cortes, isang sanggol, ay naging biktima ng walang habas na pamamaril ng pinagsanib na pwersa ng 60th IB, SCAA-SF at Paper Industries Corp. (PICOP) Infantry Battalion noong Nobyembre 8, 1998 sa Barangay Pangyan, Trento, Agusan del Sur. Tinadtad ng bala ng mga armadong berdugo ang tahanan ng mga Selenta na nagbunga ng malubhang pagkasugat ng kanilang mga magulang, gayundin ni Gerry na tinamaan sa tiyan. Namatay si Gerry makalipas ang dalawang araw dahil sa lubha ng tama at dahil hindi siya nasalinan ng dugo dala ng kawalan ng panggastos. Kinailangang putulin naman ang kalingkingan sa kanang kamay ni Mary. Namatay pagkalipas ng limang araw si Heny Cortes, anak ng kapitbahay ng mga Selenta, matapos siyang masugatan at madaganan ng kanyang ina na umiwas sa putukan.

PRAKTIKA NA NG REAKSYUNARYONG HUKBO ANG PAGPATAY NG MGA BATANG MENOR DE EDAD AT PAGKATAPOS AY PALABASING SILA'Y MGA MANDIRIGMA NG BHB.

Ang anim-na-taong gulang na si Jonalyn Baste, anak ni Nilo Baste, isang unyonista at welgista sa PICOP, ay isa pang naging biktima ng kamay na bakal ng mga pasistang protektor ng PICOP. Noong Mayo 27, 1998, ang welga ay sinalakay at binuwag ng 90th PNP Composite Team, sa pamumuno ni Insp. Edgardo Maduro at Officer Empredo Curada. Idinamay ng mga pasista ang mag-inang Norma at Jonalyn na noo'y bumibisita lamang. Kasama si Jonalyn ng 42 iba pa na dinakip nang walang *warrant of arrest*. Kabilang din ang musmos sa mga kinasuhan ng *grave coercion*. Apat na buwan siyang ikinulong, kasama ang kapatid niyang dalawang taong gulang at walo pang batang gaya nila. Sa bilangguan, ang mga bata ay hindi binigyan ng hiwalay na rasyon ng pagkain. Nakikisalo lamang sila sa kaunting rasyon ng kani-kanilang magulang.

Dalawang bata naman ang tinamaan nang pagbabarilin ng mga sundalo ng 74th IB, sa pamumuno ni Tin. Jun Picot, ang isang bahay kahit batid nilang mga magsasaka at bata ang nasa loob nito. Ginawa ng militar ang pamamaril noong Oktubre 15, 1998 sa tangkang likidahin ang isang yunit ng BHB sa Sityo Mangga, Barangay Binay, San Narciso, Quezon. Tinamaan ng bala ng M16 sa kanang binti ang noo'y maysakit na si Ponciana Dondriano, 12 anyos. Winasak naman ng bala ng M60 ang tuhod ni Genito Francisco, 10 anyos. Dagdag na takot ang inihasik ng mga sundalo sa komunidad nang kagyat pang magtayo rito ng detatsment.

ANG LABIS-LABIS NA PANG-AAPI AY LALO LAMANG NAGPAPAALAB SA GALIT AT DETERMINASYONG LUMABAN NG PAPALAKI NANG PAPALAKING BILANG NG MAMAMAYAN.

Walang patumanggang pamamaril din ang lumumpo sa dalawang-taong gulang na si Cristina Boncalos nang tamaan siya sa alak-alakan noong Hulyo 3, 1998 sa Barangay Oras, Tabaco, Albay. Dahil pinaghihinalaang kasapi ng BHB ang ama ni Cristina, pinagbabaril ng pwersa ng 22nd IB ang kanilang tahanan. Agad nasawi ang ama ni Cristina, samantalang ang balang tumama sa tuhod ng ina ni Cristina ay tumagos at humagip din sa paslit na kalung-kalong ng ina.

Gayundin, praktika na ng reaksyunaryong hukbo ang pagpatay ng mga menor de edad at pagkatapos ay palabasing sila'y mga mandirigma ng BHB. Maraming mga bata ang dinudukot, tinutortyur, iligal na inaaresto, ibinibilanggo nang walang taning at tinatrato sa malupit at mapanghamak na paraan. Sistematiko silang ginagamit ng kaaway sa propaganda na diumano'y malawakang nagrerekrut ng mga bata ang BHB.

Noong Agosto, sa San Fernando, Camarines Sur, pinatay ng AFP ang isang nagngangalang Nelson, 15, sa isang sagupaan sa pagitan ng BHB at militar. Sariwa pa rin ang kahayupang ginawa ng 54th at 70th IB na pinamumunuan ni Tin. Raymundo Aguada sa apat na menor de edad sa Barangay Dikapanikian, Dingalan, Aurora noong Hunyo 1998. Dinakip ng mga sundalo ang apat na kabataan, ginahasa ang dalawang batang babae, at pinagpapatay.

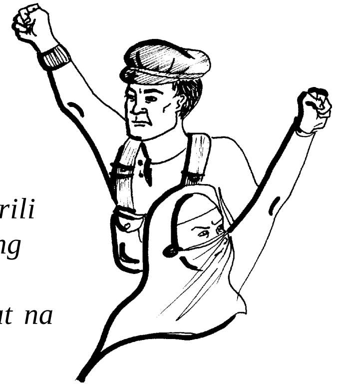
Nitong Disyembre 2, isang 13 anyos na batang lalaki ang dinakip ng mga sundalo ng 34th IB sa Quezon, San Jorge, Samar at pinaratangang mandirigma ng BHB. Noong Mayo, hinuli ng AFP ang isang pinalayawang "Cheche" nang kubkubin nila ang isang yunit ng BHB sa Laac, Compostela Valley at pinalabas na mandirigma siya ng BHB. Gayundin, marami pang batang katulad nina "Brian" ng Davao Oriental, "Tony" at "Emer" ng Surigao del Norte, "Mariel" ng Bohol at "Cheche" ng Surigao ang hinuhuli ng AFP sa mga armadong sagupaan, pinalalabas na mga kombatant ng BHB at pinupwersang magsilbi sa reaksyunaryong hukbo bilang mga espiya, giya sa operasyon at iba pang gawaing direktang kaugnay sa kanilang mga kampanya laban sa rebolusyonaryong kilusan. Marami sa kanila ang tinatakot at kinukundisyon upang ipahamak hindi lamang ang mandirigma ng BHB kundi pati ang mga rebolusyonaryong mamamayan sa kani-kanilang baryo at maging mahusay na kasangkapan sa kontra-rebolusyonaryong digma ng reaksyunaryong estado.

Noong Pebrero, binihag ng mga tropang militar si Jelyn Dayong sa Alegria, Surigao del Norte sa isang sagupaan sa pagitan ng BHB at mga sundalo. Iniwan siyang sugatan at nang dinala sa ospital ng taumbaryo ay ikinulong nang walang taning bilang "*youth offender*" kasama ng ibang batang kriminal sa tanggapan ng Department of Social Work and Development sa pagkukunwaring iniingatan ang kanyang mga karapatan bilang bata. Ipinagkait sa kanya ang kanyang karapatan na makita at makasama ang kanyang pamilya, abugado at mga grupong nangangalaga sa mga karapatang-tao, taliwas sa kanyang kagustuhan.

Gayundin, nahuli ang may karamdamang si Mylene Francisco, 14, noong Nobyembre 1998 nang kubkubin ng isang seksyon ng 5th Scout Rangers Company ang isang yunit ng BHB sa Kalangatan, San Teodoro, Oriental Mindoro. Taliwas sa palabas ng reaksyunaryong estado na itinataguyod nito ang mga karapatan ng bata, ginamit ng AFP si Mylene bilang giya sa kanilang mga operasyong militar laban sa rebolusyonaryong kilusan.

Sa desperasyong supilin ang lumalawak at

Hinggil sa usapin ng nasyunalidad at karapatan sa pagpapasya sa sarili

*Bilang paglalagom sa usapin ng nasyunalidad at karapatan sa pagpapasya-sa-sarili ng mamamayang Moro, inilalabas ng patnugutan ng **Ang Bayan (AB)** ang tugon ng isang kagawad ng Komiteng Tagapagpaganap ng Komite Sentral. Kaugnay ito ng inilathalang sulat mula kay Ka Adi ng Rehiyon ng Ilokos-Kordilyera at sa kaakibat na artikulong inilabas sa isyung Setyembre-Oktubre 1999 ng **AB**.*

Tungkol sa kasagutan ng *AB* sa katanungan ni K. Adi sa usapin ng mamamayang Moro, sa palagay ko ay dapat linawin na ang prinsipyo sa pagkilala sa karapatan sa pagpapasya-sa-sarili ay dapat umayon, pero kung may tunggalian, ay dapat ipauna sa pampulitikang konsepto hinggil sa nasyunalidad.

Kaugnay ng usapin sa Moro Islamic Liberation Front (MILF), dapat balanseng mailinaw na ang pagkilala sa umiiral na konsepto ng nasyunalidad sa hanay ng mga grupo sa rebolusyonaryong kilusan ng mamamayang Moro ay bahagi ng pagkilala sa karapatan sa pagpapasya-sa-sarili, laluna't sa kalagayan ng mamamayang Moro, ito ay mayroong malaking pangkasaysayan at pangkasalukuyang batayan. Kayat sa ating pakikitungo sa MILF, nirerespeto natin ang kanilang pampulitikang konsepto na kumikilala na sila'y hiwalay na mamamayan kahit mayroon tayong tinatayuang pampulitikang konsepto na sila'y bahagi ng mamamayang Pilipino. Sa pamamagitan ng sariling pag-oorganisa sa mamamayang Moro at sa pamamagitan ng mahigpit na pakikipag-alyansa sa kanila sa balangkas ng pambansa-demokratikong rebolusyon at pagkilala sa kanilang karapatan sa pagpapasya-sa-sarili, naipakikita natin sa kanila sa mga paglilinaw at sinserong mga aksyon—na may batayan sa isang pambansa-demokratikong balangkas (sa rebolusyon at sa pag-iral ng bagong sistemang panlipunan) na mapawi ang ilang siglo nilang naranasan na pambansang pang-aapi at may batayan para malaganap na maisakatuparan ang pampulitikang konsepto na kabilang sila sa mamamayang Pilipino.

Sa pagtatagumpay ng rebolusyon, kung saka-sakaling mangingibabaw ang pampulitikang konsepto na sila'y hiwalay na mamamayan at sila'y hihiwalay sa bansa, kailangan natin iyong respetuhin hangga't hindi sila magiging instrumento ng imperyalismo o ng panunumbalik ng kalagayang malapyudal at malakolonyal. Subalit nasa pagsusulong na mismo ng rebolusyon nang magkaagapay, nagkakaisa o nagtutulungan natin magagawang bawasan ang kundisyon na tumungo roon. Isa pa, mananatili pa rin naman ang sitwasyon na marami sa mga prubinsyang kinalalagyan ng mamamayang Moro ay may mayoryang populasyong hindi Moro.

Para sa mambabasa ng ***AB***, at para sa rebolusyonaryong mamamayan, sa tingin ko ay may mas malaking kahalagahan na pagdiinan ang ating pagbubukas na kilalanin ang kanilang karapatan sa pagpapasya-sa-sarili, ang kasaysayan ng kanilang pagkakaapi at ang mga makatarungan nilang kahilingan para mas mahusay na mapakitunguhan ang kanilang pakikibaka. Kapag nakilala iyon ay mas titibay ang batayan sa pakikiisa sa kanila at sa paghatak sa kanila tungo sa pampulitikang konseptong ating itinataguyod. AB

◄ lumalakas na paglaban ng mamamayan, animo'y asong ulol ang mga pasistang tropa sa panunupil sa mamamayan at pananalakay sa mga rebolusyonaryong pwersa. Sa kontra-rebolusyonaryong Oplan Makabayan, ang AFP, PNP at CAFGU ay binubuhusan ng mas malaki pang pondo ng reaksyunaryo at pasistang rehimeng US-Estrada para maghasik ng mas matindi pang lagim sa kanayunan at kalunsuran. Para sa mga bata, wala itong ibang kahulugan kundi ang pagsahol pang lalo ng pasistang pang-aabuso at pandarahas sa kanila at kanilang mga magulang. Gayunman, ang labis-labis na pang-aapi ay lalo lamang nagpapaalab sa galit at determinasyong lumaban ng papalaki nang papalaking bilang ng mamamayan. Ang mga pasistang pananakot at pang-aabuso, sa halip na magtaboy ng masa palayo sa BHB, ay lalo lamang nagpapatibay sa kanilang pagkakabigkis sa iisang rebolusyonaryong adhikain at paglaban. AB

Malawakang pagkilos para sa karapatang-tao, idinaos

Bukod sa mga pagkilos na isinagawa sa Kamaynilaan, libu-libong mamamayan ang lumahok sa iba't ibang mga aksyong masa na inilunsad sa maraming lungsod at prubinsya noong Disyembre 10 bilang paggunita sa ika-51 anibersaryo ng Unibersal na Deklarasyon ng mga Karapatang-tao.

Sa Davao, kinundena ng 5,000 mamamayan ang sunud-sunod na pagpatay, iligal na pag-aresto, pagdukot at paglulunsad ng matinding militarisasyon ng reaksyunaryong militar sa kanayunan, sa direksyon ng pasistang rehimeng US-Estrada.

Mahigit 3,000 ang nagtipon upang tutulan ang laganap na paglabag ng estado sa mga karapatang-tao ng mamamayan sa lunsod ng General Santos.

Nagdaos ng martsa-rali sa dinemolis na palengke ng San Francisco, Agusan del Sur ang humigit-kumulang 2,000 mamamayan.

Sa Iloilo, 2,000 katao ang naggiit sa pagpapalaya kay Ruben Saluta na iligal na dinakip at matagal na itinago ng Military Intelligence Group ng Iloilo.

Tinuligsa ng 500 mamamayan sa lunsod ng Naga ang malalang rekord ng rehimeng Estrada sa paglabag sa mga karapatang-tao.

Sinalubong ng 400 aktibista't kabataan ang pagbisita ng hepe ng pulisya na si Dep. Dir. Hen. Panfilo Lacson upang singilin siya sa kanyang mga pang-aabuso laban sa mamamayan ng Cebu noong huling bahagi ng dekada '80.

Dalawandaang manggagawa naman ng National Power Corporation ang lumahok sa rali sa Iligan at Cagayan de Oro upang ipahayag ang kanilang pagtutol sa napipintong pagsasapribado ng naturang kumpanya. AB

Ang moro-morong negosasyon sa pagitan ng rehimeng US-Estrada at pangkating Tabara-dela Cruz

Nitong ika-26 ng Disyembre, tumambad sa mga pahayagan ang balita hinggil sa "usapang pangkapayapaan" sa pagitan ng rehimeng Estrada at ng Revolutionary Proletarian Army-Alex Boncayao Brigade (RPA-ABB) na pinamumunuan ng mga rebisyunistang taksil na sina Arturo Tabara at Nilo de la Cruz.

Isinasagawa ang palabas na ito matapos wakasan ng reaksyunaryong gubyerno ang usapang pangkapayapaan sa National Democratic Front. Ito'y dahil sa kawalang-kakayahan ng rehimen na talakayin at harapin ang mga saligang usaping nagbubunsod ng digmang bayan.

Sa gayong pakana ng rehimeng Estrada, nagpipilit ito na iangat sa pedestal ang inuuod nang pangalan ng RPA-ABB at papaniwalain ang mamamayan na isang lehitimong negosasyon ang papasukin nito.

Naganap din ito sa kalagitnaan ng walang kapantay na pagkahiwalay ng rehimen sa malawak na masa ng sambayanan.

Sa "pakikipagnegosasyon" nito sa RPA-ABB, kinakausap lamang ng rehimeng Estrada ang sarili nitong anino.

Ang pangkating Tabara-de la Cruz ay isa sa pinakamamaaasahang kontra-rebolusyonaryong ahente ng rehimen.

Noon pa mang 1988, naging ahente na ng Intelligence Service of the Armed Forces of the Philippines si Tabara. Ang RPA-ABB ay isa nang yunit sa paniktik at *psywar* na hinahawakan ng pasistang militar. Bukod sa pagiging manggagantso ay alipures ng mga reaksyunaryong pulitiko ang pangkating Tabara-dela Cruz. Nasa kandungan din sila ng mga kumprador-burges at panginoong maylupa tulad nina Danding Cojuangco at Lucio Tan.

Tiyak na walang kahihinatnan ang hungkag na palabas na ito. AB

Di makataong pagtrato kay Ka Parago, kinundena

Kinundena ng National Democratic Front of the Philippines (NDFP) ang di makataong pagtrato ng rehimeng Estrada kay Leonardo Pitao, na mas kilala bilang Ka Parago Sandoval, pinuno ng Merardo Arce Command na siyang panrehiyong yunit ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa Katimugang Mindanao.

Anang NDFP, ang patuloy na pagkakait ng rehimen sa mga batayang karapatan ni Ka Parago ay garapalang paglabag sa Geneva Conventions at mga umiiral na protokol hinggil sa pagtrato sa mga bihag ng digma.

Si Ka Parago ay inaresto ng mga elemento ng Military Intelligence Group (MIG) at 73rd IB sa pamumuno ni Kol. Eric Palabrica noong alas-11 ng gabi ng Nobyembre 2 sa bahay ng kanyang asawa sa Barangay Bago Gallera, Lunsod ng Davao. Kapiling noon ni Ka Parago ang kanyang asawa at limang anak. Bagamat walang kasamang ibang gerilya si Ka Parago, animo'y lulusob sa gera ang mga sundalong sumugod sa bahay.

Ayon sa kanya, nasa kalunsuran siya dahil nais niyang ipagamot ang kanyang kanang braso na madalas kumirot dahil sa isang balang matagal nang nakabaon dito. Subalit hindi man lamang ito isinaalang-alang ng militar. Sa kabila ng ganito niyang kalagayan, agad pinosasan si Ka Parago at dinala sa himpilan ng MIG sa Davao kung saan limang oras siyang ipinailalim sa taktikal na interogasyon ng apat na lalaking nakadamit-sibilyan.

Noong umaga ng Nobyembre 3, isinakay siya sa eroplano at dinala sa Maynila, at pagdating doon ay isinakay sa helikopter patungong Malakanyang upang ipresenta kay Tin. Hen. Jose Calimlim, ang hepe ng Intelligence Service of the Armed Forces of the Philippines (ISAFP). Pagkatapos nito ay dinala siya sa himpilan ng ISAFP sa Kampo Aguinaldo kung saan siya ininteroga mismo ni Calimlim.

Mula nang arestuhin si Ka Parago, pinagkaitan siya ng tulog at pagkain sa loob ng 19 na oras habang tatlong ulit siyang ininteroga ng nagpasalin-salin na mga tim ng militar. Nang pakainin na siya, muli pa rin siyang ininteroga.

Tatlumpu't apat (34) na oras siyang inkomunikado o pinagkaitan ng karapatang makipagkita sa kanyang pamilya, kamag-anak, kaibigan at abugado. Kahit maagap siyang napuntahan ng kanyang mga abugado sa Kampo Aguinaldo, ilang ulit munang itinanggi ng ISAFP na nasa kamay nila si Ka Parago bago siya inilitaw.

Sa una pa lamang ay trinato na bilang komon na kriminal ang rebolusyonaryong lider. Sinampahan siya ng patung-patong na mga kasong kriminal at pinagkaitan ng kanyang batayang karapatang kilalanin at tratuhin bilang isang bihag ng digma.

Ni hindi inalisan ng posas si Ka Parago nang makaharap na niya ang kanyang mga abugado. Pilit ding nakinig ang militar sa dapat ay pribadong pakikipagkonsultasyon niya sa mga ito. Pinagkaitan din siya ng karapatang magpagamot sa doktor na kanyang pipiliin.

Gayunpaman, sa kabila ng katotohanang pawang sa Davao naganap ang mga komon na krimeng ipinaparatang kay Ka Parago, pilit siyang ibinibimbin sa Maynila, malayo sa kanyang pamilya, mga kamag-anak, kaibigan at kasama.

Ang makahayup na pagtrato kay Ka Parago ay lantarang kabaligtaran ng naging makatao niyang pakikitungo sa dalawang militar na naging bihag ng digma, sina Hen. Victor Obillo at Kapt. Eduardo Montealto. Si Ka Parago ang tumayong pinuno ng yunit ng BHB na nangalaga sa dalawa.

SA UNA PA LAMANG AY TRINATO NA BILANG KOMON NA KRIMINAL ANG REBOLUSYONARYONG LIDER.

Bilang tagapangalaga nina Obillo at Montealto, matamang tumalima si Ka Parago sa mga itinatakda ng Geneva Conventions at mga pandaigdigang protokol, sa mga patakaran ng BHB at sa Komprehensibong Kasunduan sa Paggalang sa mga Karapatang-tao at sa Internasyunal na Makataong Batas. Ito'y sa kabila ng hirap ng kalagayang dulot ng pagtugis sa kanila ng mahigit 4,000 tropang militar na ipinadala ng rehimeng Estrada sa bigo nitong pagtatangkang bawiin ang dalawang bihag ng digma. ▶

PAGDAKIP SA HEPE NG PANIKTIK NG SOLCOM, INIHAYAG

Inaresto ng isang espesyal na yunit ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) ang hepe ng paniktik ng Southern Luzon Command (Solcom) ng Philippine Army. Ipinahayag nitong Nobyembre ni Gregorio 'Ka Roger' Rosal, tagapagsalita ng Partido Komunista ng Pilipinas, na dinakip ng BHB si Maj. Noel Buan noong Hulyo 6 sa isang espesyal na operasyon dahil sa mga gawaing paniktik nitong nagdulot ng pinsala sa mga mamamayan at rebolusyonaryong kilusan sa Timog Katagalugan at Kabikulan.

Si Buan ay dating upisyal sa paniktik ng 76th IB at itinalaga sa Bikol noong 1989. Inilipat siya sa Timog Katagalugan noong 1990, ibinalik sa Bikol noong 1992 at ibinalik muli sa Timog Katagalugan noong 1998.

Inaresto siya sa Lunsod ng San Pablo sa Laguna sa pamamagitan ng operasyong panlalansi.

HEPE NG PULISYA BINIHAG, 3 SCOUT RANGER PATAY SA QUEZON

Binihag ng mga gerilya ng Bagong Hukbong Bayan nitong Nobyembre 3 ang hepe ng pulisya ng isang bayan sa Quezon. Si Chief Insp. Abelardo Martin ay inaresto nang lusubin ng mga Pulang mandirigma ang istasyon ng Philippine National Police sa bayan ng Dolores. Lumusob nang 12:30 ng tanghali ang mga gerilya lulan ng dalawang dyip. Tumagal lamang nang 10 minuto ang reyd. Nasamsam din ng mga Pulang mandirigma ang isang M14, limang M16, apat na .38, dalawang 9 mm at isang radyo.

Samantala, tatlong Scout Ranger na kabilang sa isang *composite team* ng 415th Police Provincial Mobile Group at 9th Scout Rangers Coy ang napatay nang tambangan sila ng BHB nitong Nobyembre 9. Ang mga sundalo na sakay ng isang trak ay kabilang sa mga pwersang sumusuyod sa mga kalapit-bayan ng Dolores upang hanapin si Martin.

Hindi kailanman makatatamo ng katarungan si Ka Parago mula sa isang rehimeng garapal na lumalapastangan di lamang sa mga batayang karapatan ng mga nadadakip nitong mga rebolusyonaryo kundi sa karapatan ng lahat ng mamamayan, laluna ng masang anakpawis.

Tanging ang lahatang-panig na pagsulong ng rebolusyonaryong kilusan ang makapagpapalaya at makapaggagawad ng katarungan kay Ka Parago at sa lahat ng iba pang bilanggong pulitikal sa bansa. AB

PAGSASAWALAMBAHALA NG REHIMEN KINA BUAN AT MARTIN, TINULIGSA

Kinundena ni Gregorio 'Ka Roger' Rosal ang kawalang-malasakit ng gubyernong Estrada sa dalawang bihag ng digma, sina Maj. Noel Buan at Chief Insp. Abelardo Martin *(tingnan ang mga kaugnay na balita)*. Ani Ka Roger sa isang pahayag nitong katapusan ng Disyembre, nagmamatigas ang rehimen sa di nito pakikipagnegosasyon para sa pagpapalaya sa dalawa. Bagkus ay tinambakan pa ng 10 batalyon ng militar at pulisya ang Timog Katagalugan.

Sa kabilang banda ay ipinagkakaloob ng Bagong Hukbong Bayan kina Buan at Martin ang kanilang mga karapatan bilang mga bihag ng digma. Si Buan ay nakapagpadala ng *voice tape* at si Martin, ng sulat sa kani-kanilang pamilya.

KUMPANYANG KOREANO, PINARUSAHAN NG BHB

Pinarusahan ng mga Pulang mandirigma ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) ang isang kumpanyang Koreano noong Oktubre 30 sa Barangay Sta. Rosa, Mulanay, Quezon. Ang reyd na isinagawa laban sa Keangnam Construction Co. ay inilunsad nang 2:45 n.u. Sinunog ng mga gerilyang kaanib ng Maria Teresa de Leon Command sa Timog Quezon ang mga makinarya ng kumpanya na nagkakahalaga ng P25 milyon at kinumpiska ang iba pang gamit tulad ng mga *video camera* at kompyuter. Ayon sa pahayag ng kumand, pinarusahan ang kumpanya dahil sa hindi nito pagsunod sa mga patakaran ng rebolusyonaryong kilusan hinggil sa pagbayad ng buwis. Ito'y sa kabila ng mga operasyon nito sa mga sonang gerilya ng BHB na saklaw ng Pulang kapangyarihan ng mamamayan.

HIMPILAN NG KUMPANYA NG PNP, NIREYD SA BOHOL

Tatlong pulis ang napatay nang salakayin ng mga Pulang mandirigma ang himpilan ng 702nd Provincial Mobile Group ng Philippine National Police (PNP) sa Sta. Fe, Danao, Bohol. Ang 702nd Provincial Mobile Group ang pangunahing yunit ng PNP na nagsasagawa ng mga mapanupil na kampanya laban sa mamamayan at rebolusyonaryong kilusan sa lalawigan ng Bohol.

Inilunsad ang reyd noong umaga ng Disyembre 2 ng may 50 gerilya ng Bagong Hukbong Bayan na naka-unipormeng pulis at lulan ng isang trak at 10 motorsiklo. Nakalapit ang mga Pulang mandirigma sa himpilan nang lansihin nila ang mga pulis sa pamamagitan ng pagpapanggap na magdaraos sila ng *Christmas party*. Para rito, nagdala ang mga gerilya ng dalawang litson, tinapay, kanin at mga inumin.

DETATSMENT NG PNP, NIREYD SA MINDORO

Sinalakay ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) ang istasyon ng Philippine National Police (PNP) sa Pola, Oriental Mindoro. Ang reyd na isinagawa noong gabi ng Nobyembre 1 ay matagumpay na natapos sa loob lamang ng limang minuto. Sakay ng isang L-300 na *van*, isang dyip at apat na motorsiklo ang mga sumalakay na Pulang mandirigma. Nasamsam mula sa istasyon ng pulisya ang isang M14, dalawang M16, isang 9 mm, mga bala, isang *radio set* at mga makinilya.

Samantala, ginawaran ng rebolusyonaryong hustisya ang isang pusakal na pulis sa Oriental Mindoro nito ring Nobyembre 1. Si SPO4 Ciriaco Manalo, nakatalaga sa Naujan, ay pinarusahan nang alas-5 n.u. sa Sitio Murangan, Barangay Alcate sa bayan ng Victoria. Kinumpiska sa kanya ang isang .38, mga bala at isang *hand-held radio.*

PULIS, SUNDALO INAMBUS SA EASTERN SAMAR

Anim na pulis at sundalo ang sugatan sa dalawang magkahiwalay na pananambang na inilunsad ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) nitong Disyembre sa Samar.

Tatlong pulis na nakatalaga sa himpilan ng Philippine National Police (PNP) sa MacArthur, Eastern Samar ang malubhang nasugatan nang tambangan sila ng mga gerilya ng BHB. Ang mga pulis na lulan ng isang *patrol car*, ay inambus nitong Disyembre 22 sa Sityo Palanas, Barangay Vigan, MacArthur, Eastern Samar.

Bago nito, isa pang ambus ang inilunsad ng BHB nitong Disyembre 15 laban sa mga elemento ng Philippine Army sa Barangay Lale, Pinabacdao, Samar. Tatlong sundalo ang nasugatan sa naturang pananambang.

MATATAGUMPAY NA AMBUS, INILUNSAD SA SURIGAO DEL SUR AT ABRA

Siyam na elementong paramilitar at sundalo ang napatay sa magkahiwalay na ambus sa Surigao del Sur at Abra.

Pitong elemento ng Citizens' Armed Forces Geographical Unit (CAFGU) ang napatay nang tambangan sila ng mga Pulang mandirigma nitong Nobyembre 7 sa San Miguel, Surigao del Sur. Ang pito ay lulan ng isang trak na punung-puno ng mga kasamahan nilang CAFGU.

Samantala, dalawang tropa ng Philippine Army ang namatay nang tambangan ng BHB ang kanilang yunit sa Tubo, Abra noong Oktubre 30. Inambus ang mga sundalo habang tumatawid ang mga ito sa isang *hanging bridge*.

TIGIL-PUTUKAN SA KAPASKUHAN, IDINEKLARA NG NDF

Isang apat-na-araw na tigil-putukan ang idineklara ng Partido Komunista ng Pilipinas, Bagong Hukbong Bayan (BHB) at Pambansang Demokratikong Prente (National Democratic Front o NDF) ngayong Kapaskuhan. Sa isang pahayag, sinabi ni Elias Dipasupil, Pangkalahatang Kalihim ng Pambansang Konseho ng NDF, na may bisa ang tigil-putukan mula hatinggabi ng Disyembre 23 hanggang hatinggabi ng Disyembre 25, at mula hatinggabi ng Disyembre 30 hanggang hatinggabi ng Enero 2. Gayunpaman, inatasan ang lahat ng yunit ng BHB na manatiling alerto laban sa pananalakay ng mga pwersa ng militar at pulisya.